

## MŪSŲ PASTABOS

### Mao Tse-tungui mirus

Kinijos komunistų partijos pirmininkas ir "liaudies respublikos" steigėjas Mao Tse-tungas mirė rugėjo 9. Nors ilgokai sirgo, bet tikroji mirties priežastis kol kas nepaskelbta. Išbalzamuotas lavonas kelias dienas gulėjo Pekino šermentinėje, bet užsieniečiams šermentų lankymas buvo uždraustas.

Aštuonių mėnesių laikotarpį komunistinė Kinija neteko dviejų pačių žymiausių vadovų — buvusio ilgamečio premjero Chou En-lai ir Mao Tse-tung. Kaip patys kiniečiai, taip ir užsieniečiai labai suinteresuoti kas užims jų vietas, ypačingai Mao Tse-tungo. Už vadovybę ten rungtyniauja dviejų labai skirtingų komunistinių grupių vadai — nuosaikiųjų, kurie, be abejonės, palaikytų draugiškus santykius su JAV-bėmis ir su kitomis demokratiškomis šalimis, ir radikaliųjų — kietosios linijos grupės vadai, kurie gali vėl pasukti į glaudžius santykius su Sovietų Sąjunga, užmirštant rusų užgrobtas kiniečių teritorijas. Tada komunistinė užgėsmė laisvajam pasauliui žymiai padidėtų. Spėjiojama, kad nuosaikiųjų ir radikaliųjų grumtynės gali būti ilgos, atkaklios ir gali paskandinti kiniečių tautą kruvinose skerdynėse.

Kaip ir kitų, ypačingai didelių tautų diktatorių, taip ir Mao kelias į viršūnes buvo nuklotas milijonų kiniečių lavonais. Remiamas Sovietų Sąjungos, jis laimėjo vidaus karą su nacionalistais, kuriems vadovavo generolas Chiang Kai-shek ir privertė nacionalistus bėgti į Taiwan'o salą. Antras etapas, pareikalavęs milijonus gyvybių, buvo pravedimas taip vadinamos "kultūrinės revoliucijos" — išvalymas partijos nuo nepatikimų elementų.

Iš kitos pusės, Mao vadovaujama Kinija gerokai pakilo ekonomiškai, kariškai ir politiškai.

### Nepateisinamas žygis

Penki Amerikoje gyvenantys kroatai — keturi vyrai ir viena moteris — neva Kroatijos išlaisvinimo intencija atliko kriminalinį žygi ir suteikė pačiam tikslui meškos patarnavimą.

Civilizuotas pasaulis žino, kad kroatų tauta kenčia žiaurią Jugoslavijos spaudimą ir siekia laisvės ir nepriklausomybės. Bet užgrobtas TWA lėktuvo su keleiviais, jų terorizavimas, nukreipimas lėktuvo į Montrealį - Londoną - Paryžių, vis su nekaltų žmonių varginimu ir terorizavimu, laisvinimo reikalui nepasitarnavo. New Yorke, Grand Central soties spintelėje (locker) padėtą bombą policininkams detonuojant ir išardant, vienas jų — Brian Murray žuvo, kiti trys sužeisti.

Prancūzų vidaus reikalų ministeris Michel Poniatowski, patyręs apie tokį neva "laisvintojų" žygi, griežtai pareikalavo išlaisvinti dar turimus keleivius ir pasiduoti, nes kitaip jie bus sušaudyti vietoje, arba bus išsiųsti Jugoslavijon, raudonųjų režimo autoritetams. Galų gale, teroristams pasidavus, jie sugrąžinti New Yorkan ir čia juos pasitiko Federali-

Artėja mūsų Susivienijimo 90 metų gyvavimo ir veiklos sukaktis — suais šių metų lapkričio 22 d. Tą garbingą mūsų organizacijos sukaktį geriausia paminėsime įrašydami naujus narius. Be to, kiekvienas narys turi puikią progą užsidirbti kelionę ir pamatyti Disney Pasaulį, Floridoj.

nio Investigacijos Biuro (FBI) ir New Yorko policijos atstovai. Iki teismo kiekvienas padėtas po milijono dolerių užstatu.

Kaip arabų teroristų piratiški žygiai, taip ir šis kroatų grupės žygis nesukelia civilizuoto pasaulio simpatijų ir pritarimų, o tik didelį pasipiktinimą ir kenkia išlaisvinimo reikalui.

### Dar vienas liūdnas reiškinys

Nacionalinės Švietimo Organizacijos (National Education Association) surinktais ir paskelbtais duomenimis, praėjusiais metais šios šalies mokyklose įvykdyta 100 žmogžudysčių. 12,000 ginkluotų apšėlimų, 9,000 išprievartavimų ir 204,000 užpuolimų.

Šių kriminalinių reiškinų aukomis tapo mokytojai ir auklėtiniai, o šiuos kriminalinius nusikaltimus papildė kiti auklėtiniai — mokiniai, studentai. Kas aršiausia, kad šie kriminaliniai veiksmai ir jų aukų skaičiai nemažėja, bet su kiekvienais metais didėja. Materialiniai šių kriminalistų padaryti nuostoliai 1975 metais siekė apie 600 milijonų dolerių.

Tokios padėties akivaizdoje, JAV-bių senato jaunumečių nusikaltimų subkomiteto pirmininkas senatorius Birch Bayh kviečia jungtis į talką valdžios autoritetus, mokytojus ir tėvus, grąžinti mokyklose pašlijusių discipliną ir visu griežtumu kovoti su nusikaltimų plitimu.

## Kaip Jie Gesino Šiauliu Bažnyčios Gaisrą

(Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 22)

Šiauliai. 1976.III.17 d. 8:30 val. buvo pastebėtas Šiaulių šv. Jurgio bažnyčios priekiniame bokšte gaisras. Buvo iškviesta Šiaulių m. gaisrinė ir milicija. Kai kurie gaisrininkai buvo neblaivūs, dirbo nenoriai, neorganizuotai: į tikinčiųjų prašymus atsiliepdavo pašaipomis ir necenzūriškais žodžiais.

Bokštui liepsnojant, vandenį pylė šalia liepsnos, o žmonėms maldaujant lieti į liepsną, gaisrininkai tyčiodamiesi paaiškino: — Negalima lieti ant bokštų vandens, kad neištirtų varpai.

Buvo galima girdėti jų pašaipas, kad greitai kris varpai, o mažajam bokštui nuvirtus, greit nuvirs ir didysis bokštas.

Nors gaisrininkų mašinų buvo atvažiuavę daug, bet dirbo tik viena mašina, kurios šlangos buvo kiauros ir vanduo daugiau tekėjo ant žemės. Gatvėje be darbo stovėjo 5-kios gaisrininkų mašinos.

Toliau stovintiems geriau matėsi liepsnos veržimasis prie didžiojo bokšto. Tuomet žmoniems prašant užkirsti kelią gaisrui toliau plėstis, gaisrininkai pasitė prašančius perduoti milicijai.

Gaisrui plačiau apėmus bažnyčią, 9 val. buvo iškviesta karinio dalinio gaisrinė komanda. Šiaulių m. gaisrininkai, nieko neveikdami, nenorėjo užleisti kariškiams gesinti gaisro ir įsakė kariniam daliniui atsitraukti 200 m. nuo bažnyčios. Tik tikintiesiems primygtinai prašant, kariniam daliniui pavyko miesto gaisrininkus pašalinti ir pradėti iš tikrųjų gesinti gaisrą. Jų dėka ugnis buvo užgesinta, liko sveiki visi altoriai ir išgelbėtas didysis bokštas.

Šiaulių m. laikraštyje buvo paskelbta, kad bažnyčia užsidegė iš netvarkingų krosnių, nors tą dieną bažnyčioje krosnys nebuvo kurentos. Žmonės neabejojo, kad bažnyčia buvo uždegtą piktos valios žmonių. (ELTA)

Vilnius. Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčios (Žvėryne) išorinėje sienos pusėje, nišoje, stovėjo Švč. Mergelės Marijos statula. Ją žmonės labai mylėjo, puosė gėlėmis nuolatos ir prie jos meldėsi. 1975 m. gruodžio 31 d. naktį į Naujuosius Metus, nežinomi piktadarai šią statulą pėmuše pusiau ir numušė rankas. (Iš Liet. Kat. Bažnyčios Kronikos) (ELTA)

Montreal, Canada. — Š.m. spalio 9-10 d.d. čia įvyks 29-ji Kanados Lietuvių Diena, kurios meninis programą atliks žymūs artistai, taip pat bus krosninkų varžybos, liet. dailininkų kūrinių paroda, iškilmingos pamaldos, koncertas ir kiti renginiai.

## PADARYKIME ŠĮ VAJŲ TIKRAI SĖKMINGU

### Kalionė | Disney Pasaulį Sudaro Viliojantį Patraukimą

Daugelį Susivienijimo veikėjų gerai nuteikė Direktorių Tarybos paskelbtas generalinis naujų narių vaju. Juk pasiūlomos puikios progos pasidaruoti savo organizacijos naudai ir laimėti ekskursinę kelionę pamatyti nuostabųjį Disney Pasaulį (Disney World). Milijonai, ne tik jaunu, bet ir pagyvenusių žmonių, savo išlaidom stengiasi pamatyti, o kiti tik svajonėmis turi pasitenkinti.

Kad uždirbti sau apmokėtą kelionę į Disney Pasaulį reikia iki 1977 metų birželio mėnesio įrašyti nemažiau 12 naujų narių su \$1,000 apdrauda kiekvieną, arba bendrai \$12,000 apdraudos sumai.

Laikas nesusilaikamai bėga ir nereiktų akcijos atidėlioti į paskutines vajuas dienas. Rudens ir žiemos sezonai šiam darbui yra patogiausi.

Kadangi naujų narių verbuotojai dažnai susiduria su prospektais, kurie mažai ar visai nieko nežino apie Susivienijimą, kokias lengvatas ir privilegijas jis teikia patiems nariams ir jų pašalpgaviams, tad nors trumpoje, suglaustoje formoje bent svarbesnius punktus suminėsime.

### Įrašant jaunamečius

Tėvams ir globėjams svarbu paaiškinti, kad į Jaunumečių Skyrių galima įrašyti nuo gimimo dienos iki 15 metų amžiaus. Įrašomiems į jaunumečių sk. klases (iki \$2,000 apdraudos) medikaline egzaminacija — sveikatos patikrinimas — nereikalingas. Sulaukę 16 metų amžiaus, tokie nariai be jokių išlaidų perkeliama į pilnamečių skyrių, nekeičiant klases, taip pat apdraudos sumos ir mokesčiai pasilieka tie patys. Apdrausti 20 Metų Taupymo — 20 Year Endowment planu, po 20 metų mokesčių mokėjimo (čia įskaitomas išbūtas laikas ir mokesčių mokėjimas būnant jaunumečių skyriuje) taupymo apdrauda pilnai pribrešta ir Susivienijimas apdraudos sumą išmoka pačiam nariui. Tokia apdrauda labai praveria jaunuoliams, jeigu jos pribrendimas prieina siekiant aukštojo — koleginio ar universitetinio — mokslo.

Jei jaunumečiai apdrausti 20 Metų Mokėjimo planu — Twenty Payment Life, po 20 metų mokesčių mokėjimo apdrauda laikoma pilnai apmokėta, toliau mokesčių nereikia mokėti. Pilna apdraudos suma išmokama nariui mirus, bet kuriuo laiku.

Visose jaunumečių skyriaus klasėse (įskaitant ir Taupymo iki 65 Metų — Endowment at 65), galima apdrausti \$500, \$1,000, \$1,500, ir \$2,000 sumomis.

Praeitais 65tasis seimas taipgi patvirtino įvedimą stipendijų Susivienijimo nariams, arba prie Susivienijimo priklausančių tėvų vaikams, lankantiems aukštąsias mokyklas. Stipendijos skiriamos rungtyniavimo (kompeticijos) pagrindu, prisilaikant nustatytų reikalavimų ir taisyklių.

Tėvai ar globėjai, norintys įpratinti ir įjungti savo vaikus ar globotinius į lietuvišką judėjimą ir veiklą, drauskiute juos Katalikų Susivienijime.

Apie draudimasi pilnamečių skyriuje, apie nariams teikiamas lengvatas ir privilegijas, bus kitame numeryje.

### Raudonieji užmušė du amerikiečius karininkus

Seoul. — Rugpjūčio 18 amerikiečiai ir pietinės Korėjos sargybiniai neutralioje zonoje mėgino nukopoti didžiulės pušies šakas, kad galėtų patogiau sėkti kas vyksta raudonųjų pusėje. Raudonieji kirviais ir geležinėm lazdom užmušė amerikietį kapitoną Arthur G. Bonifas ir leitenantą Mark J. Barrett, o kitus kelis kariškius sužeidė. Dėl šio žiauraus įvykio JAV-tybėms pradėjus koncentruoti karo jėgas, Šiaurės Korėjos komunistinė vyriausybė paskelbė, neva, atsiprašymą.

### A.L. Tarybos metinis suvažiavimas

Amerikos Lietuvių Tarybos 36-asis suvažiavimas įvyks š.m. lapkričio 13 d., šeštadienį, Sheraton Tower viešbutyje, 9333 South Cicero Ave., Oak Lawn, Illinois 60450. Visi ALT nariai, skyrių ir organizacijų atstovai bei lietuvių visuomenė kviečiami dalyvauti.

ALT Inf. Rio de Janeiro. — Rugpjūčio 23 automobilio melaimėje žuvo buvęs Brazilijos prezidentas Juscelino Kubitschek de Oliveira, 73 metų amžiaus.

Generalinis Susiv. naujų narių vaju bus sėkmingas, jei bent dauguma kuopų ir narių įsiljungs darban. Jeigu kiekvienas narys įrašytų nors po vieną naują narį — Susivienijimas būtų dar pajėgesnis tęsti kilnų fraternalinį, kultūrinį ir tautinį darbą.

Pasidžiaukite kartu su mumis!

— DISNEY PASAULY —

VELTUI! VELTUI! VELTUI!

Gegužė - Birželis — 1977

— Įrašyk vieną (1) naują narį kas mėnuo per 12 mėnesių — arba iš viso 12 naujų narių iki 1977 birželio mėn.

Transportacija — Viešbutis — Bilietai į Disney Pasaulį — Busch Gardens

Jūros Pasaulį (Sea World, etc. VELTUI

Sekite "GARSE" tolesnius pranešimus ir paaiškinimus

— Have Fun With Us In —

DISNEY WORLD

FREE! FREE! FREE!

May - June — 1977

— Enroll one (1) new member a month for 12 months — or: enroll 12 new members by June 1977

Transportation — Hotel Accomodations — Tickets to Disney World

Busch Gardens — Sea World, etc. FREE

— Watch "GARSAS" for further details —

## GARSAS

Published Monthly except July and August  
LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE OF AMERICA  
341 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207 Tel. 827-1351  
Second Class Postage Paid at Brooklyn, N.Y., Post Office  
Editor — MATAS ZUJUS

P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18773

Subscription \$2.00 per year Advertising Rates on Application  
Raštas (straipsnius ir korespondencijas) redakcija teisi savo nuostata.  
Nespausdintus raštus grąžina tik paties autoriams prašant.

## 5-oji LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ CHICAGOJE

## 5-toji Lietuvių Tautinių Šokių Šventė Chicagoje

Š.m. rugsėjo 5 Chicagoje įvyko iš eilės 5-toji lietuvių tautinių šokių šventė, sutraukusi į didžiulį International Amphiteatrą per 12 tūkstančių publikos. Šokių programos išpildyme dalyvavo virš tūkstantinės šokėjų, kurių grupės suvažiavo ne tik iš artimų ir tolesnių JAV-bių kolonijų, bet savo reprezentacines grupes turėjo Kanada, Brazilija, Venesuela, Anglija ir kitos valstybės.

Šventei iškilmingumo suteikė žymių svečių dalyvavimas. Prezidento žmona, ponija Betty Ford, kuri lietuvišku pasveikinimo žodžiu "Labas" ir trumpa kalba oficialiai atidarė šventę. Dar sveikino žinomi lietuvių bičiuliai — senatorius Charles Percy ir Illinois gubernatorius Daniel Walker. Kiti žymūs svečiai — kongresmanas Edward Derwinski, prezidento asistentas taut. grupėms. M.B. Kuropas, vyskupai Vincentas Brizgys ir Antanas Deksnys, ALT pirmininkas dr. Kazys Bobelis ir kt.

Ceremonijų vedėju buvo inž. Valdas Adamkus, jis pristatė ir garbės svečius. Šokėjai išpildė puikiai ir susilaukė triukšmingų plojimų. Pranešėjų-aikintojų vaidmenis gerai atliko Julija Cijūnelienė ir Jolita Kriaučiūnaitė.

Šokių šventės rengimui vadovavo specialaus komiteto pirmininkas Bronius Juodelis, J.A.V-bių Liet. Bendruomenės pareigūnai, programos direktorė Galina Gobienė; atskirų grupių vadovės ir vadovai, šokėjos ir šokėjai, paaukoję daug laiko ir darbo tinkamai pasiruošti.

Chicago didžioji spauda plačiai rašė apie šokių šventę, nuo jos neatsiliko ir tautinių grupių laikraščiai, ypač atžymėdami ponios Betty Ford dalyvavimą, įteikimą jai lietuviškų tautinių rūbų (kai kurie laikraščiai panaudojo kostiumo įteikimo nuotrauką), šokėjų ir publikos gausumą.

Rugsėjo 5-tos rytą, Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčioje įvyko iškilmingos pamaldos. Mišias celebravo vysk. V. Brizgys, pamokslą pasakė vysk. Ant. Deksnys, per Mišias giedojo Dainavos ansamblis, dirguojamas neseniai į JAV-bes atvykusio muziko Aloyzo Jurgučio, vargonais lydėjo muzikė Mondeikaitė-Kutz, solo giedojo Dana Stankaitytė.

Šokių šventės proga į Chicago suvažiavus publikai iš daugelio kolonijų, kelios lietuvių organizacijos atlaikė savo susirinkimus, taip pat surengta įvairių pramogų.

## RUDENS KELEIVIO SVAJONĖS

Norėčiau eit rudens laukų platybėn begalinę  
Ir aplankyti šiltą žemę, ją paliest gyva pėda.  
Tuomet širdy, kaip žemė, niekadoms nemirt tėvynė  
Ir prie gimtų namų sukniubusių beržų rauda.

Tai gal todėl ir mano dvasią skausmas ima.  
Išaugęs, kaip ir aš, iš žemės motinos juodos...  
Nes aš neišneščiau ant rankų su savim tėvynės —  
Ir palietė namų duris praeidamas ruduo.

Alfonsas Nyka-Niliūnas



Valdas ir penktosios tautinių šokių šventės. Nuotr. Z. Degučio

## KAM NAUDINGA TYLA?

Buvusio Sibire tremtinio laiškas lietuviams išveičiams (Aušra Nr. 2)

Politika — menas. Mažos tautos, ypač tos, kurių valstybinė sąmonė dar jauna, negali subrandinti didelių politikų. Tačiau Politikos ABC pravartu žinoti kiekvienam lietuviui. Apšilankę Lietuvoje, kai kurie mūsų išveičiai stebina mus savo politiniu neišprusimu. Jų manymu, per pokario dešimtmetį Lietuva pralėjo daug kraujo, sudėjo daug beprasmiškų aukų. Todėl dabar reikia taupyti tautos jėgas, tyliai nešti okupacinį jungą, neišprovokuoti pavergėjų naujoms represijoms. Tą patį siūlė mums čekistai. Jie mėgina mus įtikinti, kad "Kronikos" leidimas "neapsimoka", nes jau pareikalavo didžiulį aukų. Ironiškai jie klausia tardomųjų: "Ką laimėjote su savo "Kronika"?"

Tačiau iš tolo jaučiama, kad mūsų emigrantai didžiuojasi Romu Kalanta, Simu Kudirka, Mindaugu Tamoniū. Kas pagimdė šiuos mūsų tautos didvyrius? Vergiškas nuolankumas? Jeigu lietuvių būtų su gėlemis sutikę Raudonąją armiją, kaip tai rašo oficiali tarybinė spauda (kiek tai yra tikra, matyti iš to, kad iki 1946 m. balandžio mėnesio iš miškų išėjo ir legalizavosi virš 40,000 asmenų. "Vestnik Leningradskogo universiteta", 1966, Nr. 2, p. 27). Šiandien Lietuvos vardas būtų visiškai užmirštas. Jis nors retkarčiais patenka į pasaulio spaudą tik todėl, kad mes neklausome kai kurių "protingų" mūsų išeivių patarimų.

## MIRĖ DR. PETRAS KARVELIS

Sulaukęs 79 metų amžiaus, savo namuose Baden-Baden'e, Vokietijoje, mirė dr. Petras Karvelis. Jis buvo gimęs 1897 m. birželio 29 d., Jiestrakio kaime, Šilavoto valsč., Marijampolės apskr. Mokesi Marijampolės ir Voroneže M. Yčo vardo gimnazijose. 1917 m. Petrapily pradėjo studijuoti mediciną. 1919 m. visuomenės mokslus Muencheno-Berlyno ir Breslavo universitetuose. 1923 m. šiame pastarame įsigijo teisių daktaro laipsnį.

Nuo gimnazijos lankymo, velionis buvo apsisprendęs ateitininkas ir aktyvus šios ideologinės organizacijos veikėjas. Įsijungęs į krikščioniškosios demokratijos srovę, visą savo gyvenimą joje dirbdamas, buvo aktyvus atsikuriančios nepriklausomos Lietuvos statytojas, valstybininkas, visuomenininkas ir verslininkas.

Velionis dr. P. Karvelis 1917 m. dalyvavo Rusijos lietuvių Petrapilio konferencijoje ir 1919 antroje Lietuvos konferencijoje Kaune.

Nuvykę į JAV lietuvių komunistai vaidina didelius patriotus, nesigėdina net lietuvišką patriotišką sąrašą nubraukti, verkšlėdami prašo mus tylėti, neerzinti Maskvos, nes rusai mus "praris". Jie tikina jus, kad R. Kalantos auka atnešė Lietuvai visą blogį — Kremlius dar labiau sustiprins kultūrinį genocidą. Lietuvai galėtų padėti vien tik emigrantų tyla. Ir jūs šiuos KGB pasiuntinius sodinate už stalo! Ar tai ne politinis aklumas?

Su dideliu skausmu skaitome "Gimtajame Krašte" ir kitur mūsų emigrantų pasisakymus, kuriuose išgiramas išviršinys mūsų gyvenimas, jo blizgesys — mūrinės gyvenvietės, asfaltai ir dainų šventės bei koncertai. Tai yra tik fasadas. Bet kas už jo slepiasi? Giriant šį fasadą, nuslepiami varžtai, kurie smaigia mūsų dvasią. Dar skaudžiau, kad taip pasisako ir kai kurie emigrantai dvasininkai. Kai vienam tokiam "korespondentui" (kun. Balčiui) vienas vietinis kunigas pastebėjo, kad tokie "interviu" yra melas, šis atsakė: "Suprask mane, aš noriu dar kartą atvažiuoti į Lietuvą". Argi melu galima pirkti pasimatymą su giminėmis ir tylėti, kai sveitimųjų koja trypia visa, ką mums išsako lietuviškas Rūpintojėlis?

Savo politinėmis rezoliucijomis ir kitais diplomatiniais gestais jūs daug padėjote savo tautai. Ateityje mes laukiame iš jūsų dar ryžtingesnių veiksmų: mes norime, kad jūsų lūpomis kalbėtų mūsų kančia ir aspiracijos, mūsų sielvartai ir svajonės. (ELTA)

Tiesiogiai valstybinį darbą pradėjo 1919 m., kuomet prie M. Sleževičiaus sudaryto ministrų kabineto buvo įsteigtas spaudos biuras. Gerai valdydamas plunksną, jis daug rašė ideologiniais, politiniais ir social-ekonominiais klausimais.

Baigęs mokslus dirbo finansų ministerijoje kaip patarėjas. Vėliau buvo Mokesčių Departamento direktorius, 1925-26-27 m. Bistro ir Voldemaro kabinete finansų ministeris.

Tremtyje Vokietijoje buvo Ukinių Sąjungos atstovas VLIKE ir Vykdamosios Tarybos narys užsienio politikai vesti. Be to, Europoje buvo Pavergtų Europos Tautų Seimo narys ir daug veikė tarptautinėje krikščionių demokratų unijoje.

Prieš keletą metų velionis buvo sunkiai susirgęs. Po to, pasveikęs, dar ir šiemet, iki paskutinės savaitės, dalyvavo viename bei kitame susirinkime.

Velionio palaikai palaidoti Baden-Baden kapinėse. Paliko nuliūdusią žmoną Gertrūdą ir dukrelę Ugnę. (ELTA)

Manila. — Rugsėjo 24 paskelbta, kad dėl žemės drebtimo ir sukeltų potvynių Filipinuose žuvo virš 8 tūkstančių gyventojų, o materialiniai nuostoliai siekia apie 150 milijonų dolerių.

Paryžius. — Dėl nesutarimų su prezidentu, rugsėjo 25 rezignavo ministras pirmininkas Jacques Chirac. Nauju premjeru paskirtas buvęs užsienio prekybos ministras Raymond Barre.

Spokane, Wash. — Rugsėjo 1 lėktuvo nelaimėje žuvo respublikonų kandidatas į JAV-bių Atstovų Rūnus, Charles G. Kimball, 26, metų, jo žmona, jų sūnus ir kiti du asmenys.

Jeit po amžių kada skaudūs pančiai nukris  
Ir vaikams užtekės nusiblatęs dangus,  
Mūsų kovos ir kančios, be ryto naktis —  
Ar jiems besuprantamos bus?

Maironis

## KRENTA NUO EMDŽIŲ JAU LAPAS PO LAPO

Krenta nuo medžių jau lapas po lapo,  
Slepiasi saulė tirštoj akanoj.  
Miškas stabuoja nuo rudeno kvapo —  
Skundžias nuliūdęs jis savo dainoj...

Sydu auksuotu žemė aplota  
Klauso, kaip vėjas šturena lapus...  
Geles nuvyto... Padangė miglota...  
Vasara žengia ramiai į kapus...

Petras Vaičiūnas

## Neapykanta Religiškai Palaidotam Kareiviui

Vajosiškis

"Tiesos" redakcijai

Mano sūnus Vilius, tarnaudamas kariuomenėje, 1971 m. žuvo. Dalinio vadas leido mano sūnaus palaikus parsivežti Vajosiškį ir kaip noriu pasilaiduoti. Dar leido vieną karininką ir du kareivius palydėti. Vietos tarybiniai pareigūnai pradėjo mane versti laidoti sūnų be bažnyčios, kitaip teksią gailėtis. Net kelis kartus reikalavo laidoti be bažnyčios. Neatsižvelgė nei į mano skausmą netekus dvidešimtmėčio sūnaus.

Kai nenusileidau ir laidojau su bažnytinėmis apeigomis, tuomet nuo manęs visi atsitraukė. Nebuvo nei orkestro, nei saliuoto, neprisidėjo nei kolkūks, nors sūnus prieš kariuomenę čia dirbo traktoristu ir vairuotoju. O mokykla savo buvusiam mokinui tik trukdė. Direktorius uždraudė mokiniam dalyvauti laidotuose, suvarė mokinį į salę, o kurie nešė eisenoje vainikus, tuos išbėgusios iš mokyklos mokytojos iš eisenos suvarė į salę. Taip buvo pareikšta neapykanta žuvusiam kareiviui, kadangi jis buvo laidojamas su bažnytinėmis apeigomis.

Š.m. rugsėjo mėn. buvo suvaidyta mano sūnaus kapo tvorelė ir nuo daugelio paminklų nuplėštos mūkelės. Peršasi mintis, kad ir čia tebeseka laidotuvių nuotaika — niekinti mano sūnaus kapą, kad jis religiškai palaidotas, nes kapus apiplėšė Vajosiškio aštuonmetės mokyklos mokiniai. Taip liudija vienas iš dalyvių — Vaidas Saladzius.

Lakričio 5 dieną tuo reikalu

kreipiausi į Zarasų raj. miliciją. Milicija 1975 m. lapkričio 17 d. raštu Nr. 34 atsakė: "Vajosiškio 8-metės mokyklos mokinių: Bagdonavičiaus K.P., Gerasimovo A.K. ir Juodvalkio B.J. atžvilgiu, dėl "mūkelių" nuplėšimo nuo paminklų, esančių Vajosiškio kapinėse, surinkta medžiaga ir persiųsta svarstyti pagal mokymosi vietą. O dėl tvorelės spindulių laužymo, pagal Jūsų pareiškimą, kaltininkai nenustatyti".

Iš to matosi, kad tvorelė apie kapą nebus atstatyta, nors B. Saladzius sakė, kad tvorelę išlaušė A. Gerasimovas, K. Bagdonavičius, B. Juodvalkis ir A. Vaivada. Sugadinti paminklai irgi nemanoma atstatyti. Vajosiškio mokyklos direktorius J. Kuolas visai bando išsisukti, o dažnai tik pasijuokia, kai jam primenama, kad sugadintus paminklus reikia pataisyti.

V. Saladzius su T. Sakalauskiene Vajosiškio kapuose parodė direktoriui J. Kuolui paslėptų mūkelių visą sandėlį. Minėti mokiniai tas mūkelės nuplėpė su replėmis ir su geležimis, atplėštomis nuo mano sūnaus kapo tvorelės. Mūkelės matomai buvo renkamos pardavimui. Kodėl vengiama išaiškinti pirkėjus? Juk jie kalčiausi. Kam gi jie slepiami?

Kas man daryti? Ar man kreiptis į karinio dalinio vadą, kur tarnavo sūnus? Ar kur kitur, kad mano sūnaus — kareivio atminimas nebūtų niekinamas?

Z. Šedienė  
kareivio motina  
(ELTA)

## AMERIKIEČIAI RŪPINASI LIETUVOS LIKIMU

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. K. Bobelis rugp. 27 ir 28 d.d. dalyvavo Lietuvos vyčių seime, Dayton, Ohio. Seimas buvo labai sėkmingas. Buvo suvažiavę arti 120 delegatų.

Šeštadienį buvo svarstybos apie Baltijos valstybes. Įtakingas kongresmanas, Atstovų Rūmų Tarptautinių reikalų komiteto narys, Charles Wayland labai stipriai pabrėžė, kad Amerikos pozicija Baltijos valstybių atžvilgiu nepasikeitė ir nepasikeis. JAV 1922 m. Lietuvą pripažino de jure ir toliau Lietuvos laisvės reikalą remė. Lietuvių ragino Helsinkio susitarimų ir kitų klausimų interpretaciją priimti tokią, kokią skelbia JAV, o ne kas kitas.

Dr. K. Bobelis nušvietė Lietuvos laisvinimo pastangas nuo pat 1940 m. iki dabartinių dienų. Banketo metu pagrandinę kalbą pasakė Cincinnati arkivyskupas Joseph J. Bernardin, JAV vyskupų konferencijos pirmininkas, parodydamas labai didelį Lietuvos reikalų supratimą. Pabrėžė, jog JAV vyskupai niekada nesutiks, kad žmogaus teisės būtų pamintos, kad religija būtų pasmerkta. Pasidžiaugė

lietuvių atsparumu okupacijoje, pažadėdamas JAV katalikų parnami teisėtiems lietuvių reikalavimams. Pareiškė nepasitenkinimą, kad JAV užsienio politikos vadovas nepakankamai gina lietuvių ir kitus pavergtuosius, iš savo pusės pažadėdamas šiuo klausimu reikiamą JAV vyskupų susirūpinimą.

ALT Informacija

JT dekolonizacijos komitetas be balsavimo nusprendė Puerto Rico politinio statuso svarstymą atidėti dar vieneriems metams.



SPRIT OF '76

Step up  
your  
savings.

Take stock in America.  
Buy U.S. Savings Bonds.

## LKS DIREKTORIŲ TARYBOS METINIO SUSIRINKIMO UŽRAŠAI

(Pabaiga)

Prezidentas adv. Mack pakvietė raportuoti direktorių Br. Bobelį. Prelatui J.F. Baltusevičiui pasiūlius priimti, Alverai Balandai parėmus, raportas priimtas vienbalsiai.

### Dir. Broniaus Bobelio raportas

D.G. L.K.S. Direktorių Taryba,

Malonu Jus sveikinti susirinkus į posėdžius — po metų nesimačius, pasidalinti nuveiktais darbais ir būsimais naujais užsimojimais, didinant naujų narių skaičių. Ypač malonu matyti "Garso" redaktorių Matą Zujų vėl einantį savo pareigas.

Į savo darbų galiu pranešti: daug dirbau surasti mirusių 115 kuopos narės Antaninos Zarskienės pomirtinės paveldėtoją dukterį Mary Meckusky ar jos vaikus. Apklausinėjau visas lietuviškas parapijas New Yorke ir senesnius žmones, kurie galėtų pažinti Mary Mackusky; net kreipiausi į porą lenkų parapijų, bet ir ten be jokių rezultatų. Visą susirašijimo medžiagą pasiunčiau prieš kelis mėnesius į Susivienijimo Centrą.

Noriu priminti, kad aš turiu narių gyvenančių New Jersey, Hot Springs, Chicagoje ir net Floridoje. Čia norėčiau prašyti centro, kad tokių narių mirimų atvejais praneštų kuopos sekretoriui, nes, pavyzdžiui, Floridoj mirus 115 kuopos narei Onai Staškevičienei, aš nebuvau informuotas apie jos mirtį ir reikalavau užsimokėti apdraudą jau jai mirus.

Įdomu sužinoti, koks likimas Rimos Bružienės morkičiaus, dėl kurio turėjau daug susirašijimų su centru ir su išdininke Leokadija Donarovich.

Acū centrai už atsiųstą knygėlę — Susivienijimo Konstituciją ir įstatus. Truputį gaila, kad atspausdinta labai mažomis raidėmis.

Nuoširdžiai acū egz. direktoriui prelatui Baltusevičiui, kad labai greitai atsakinėjo į mano tiek daug siųstų laišku į centro įstaigą.

Bronius Bobelis, direktorius

Prezidentas pakvietė raportuoti dir. V. Paulauską. Alb. Poškienė pasiūlius priimti, kaip skaityta, Alverai Balandai parėmus, raportas priimtas vienbalsiai.

### Direktoriaus Vyta. Paulausko Raportas

66-jam seimui perrinkus mane Susiv. direktorium, dalyvavau ten pat Atlantic City įvykusiame Direktorių Tarybos pasitarime. Jokių pavidimų neturėjau, tad ir neturiu apie ką plačiau raportuoti.

Įrašiau kelis naujus narius. Direktorių Tarybai paskelbus generalinį vąjį, pasistengsiu įrašyti naujų narių pagal savo geriausias išgales.

Kaip Wyoming Klonio ir Lackawanna apskričių lietuvių komiteto išdinininkas, aktyviai prisidėjau prie surengimo radijo programos Vasario 16-tosios paminėjimui. Šis komitetas taip pat yra užsibrėžęs prisidėti prie J.A.V. 200 metų Nepriklausomybės sukakties minėjimo ir dalyvavimo Katalikų Eucharistiniam Kongrese Philadelphiaje — savo dalį stengsiuos ir čia atlikti.

Linkiu Direktorių Tarybai sėkmingos veiklos Susivienijimo naudai.

Vytautas Paulauskas, direktorius

Prez. adv. Mack paskelbė 5 minučių pertrauką.

Po pertraukos prezidentas pakvietė raportuoti egzekutyvų direktorių prel. J.F. Baltusevičių, kuris perskaitė savo raportą ir atsakė į įvairius Tarybos narių iškeltus paklausimus. V. Paulauskas padarė sugestiją, kad ateity egzekutyvio direktoriaus raportas eitų pirmiau kitų raportų, kad direktoriai iš pat pradžių susidarytų aiškesnį supratimą apie organizacijos padėtį ir nedarytų tiek daug paklausimų kitiems viršininkams. Prezidentas užtikrino, kad taip bus daroma.

Dr. Vl. Šimaičiui pasiūlius, Br. Bobeliui parėmus, egzekutyvio direktoriaus raportas priimtas vienbalsiai.

### Egzekutyvio Direktoriaus Raportas

Gerbiamieji Direktorių Tarybos nariai,

Išrodo tarsi tas buvo vakar, kai mes dalinomės duona Atlantic City pajūry. Bet laikas eina nesulaikomai. Visoje mūsų didžiojoje tautoje mes sekame mūsų amerikietiško paveldėjimo pradžios 200 metų sukaktį. Gal būtų, kad Mayflower laive nebuvu jokios lietuviškos pavarės, vienok mes galime didžiulius, kad mūsų Susivienijimas išsilaikė arti pusės šio 200 metų laikotarpio.

Aiškiau sakant, mes esame šiais metais sulaukę 90 metų jaunatvės. Ir kaip jūs pastebėsite iš mūsų metinio finansinio raporto. 1975 metais mes buvom labai gyvastingi. Mano nuoširdžiausiu noru yra, kad mes pasisavintume 1776 metų dvasią, nustatant tikslus sekančio šimtmečio progresui mūsų fraternalinėje brolystėje.

Gal būtų, nieko svarbesnio nėra Susivienijimo mezginy, kaip stiprus tradicijos ir istorijos jausmas. Kai kurie mūsų senesnieji nariai gali gyvai prisiminti laikus, kai daugelis patogumų, kurie dabar įprasti, buvo laikomi prabanga. Jie paliko mums jų gyvenimo knygą, kaip legendą, persunktą trifu, prakaitu ir pasiaukojimu. Tai buvo vyrai ir moterys, kaip kad mūsų geri ir šaunūs protėviai, kurie padėjo sukurti tvirtą Ameriką ir mūsų Susivienijimą, prisilaikant Kristaus tikėjimo. Mes, palaiminti jų darbo vaisiais, turime pasizadėti nesvyruojančiai sekti jų pėdomis.

Kaip jūsų egzekutyviam direktoriui, man yra malonu raportuoti, kad statistinės ištraukos ir diagramos, mūsų sąskaitininkų paruoštos, patvirtina mūsų tvirtą ir pastovią padėtį. Dabar aš punktas po punkto pavaizduosiu praeitį metų operacijas.

### Aukštų uždarbių investavimų programa

Paskutinių penkių metų laikotarpiu — pradedant 1971 m., mūsų investavimai iš 3.96% pakilo iki 5.15% ir mūsų solvency ratio, mūsų akvarų aiškinimu, yra A-1.

Liet. Katalikų Susivienijimas buvo įsteigtas 1886 metais. Per tuos 90 metų Susivienijimas savo nariams ir jų pašalpagavimams, pašalpų, pomirtinių ir laibdarbių aukų pavidale yra išmokėjęs milijonus dolerių ir tuo būdu yra suteikęs materialinę ir moralinę pagalbą sunkiose gyvenimo valandose. Tad kiekvienam lietuviui patartina drausti Susivienijime, patikrinant protekciją sau pačiam, savo šeimai ar kitiems artimiesiems.

Normaliai, fraternalinei organizacijai svarbiausią rūpestį sudaro išlaikymas solvency (tvirtumo). Beje, Susivienijimas šiuo atžvilgiu yra labai sėkmingas. Aktualus perviršis sumažėjo apie \$8,000.00. Tačiau, kaip atsakomybės dalis, padidėjo nuo 40.60% iki 40.70%. Operacijų uždarbis buvo \$29,000.00. Išmokėtas dividendas siekė \$3,300, nuostolis susidarė \$4,000.00. Kitos perviršio permainos siekė \$4,000.00. Atsakomybės taip pat sumažėjo, tuo būdu solvency ratio padidėjo, neatsižūrint perviršio nuostolio. Atrodo, kad susidarys galimybės tęsti mokėjimą nariams "dvigubų dividendų" kas antri metai.

### 1975 metų veiklos programa — operacinės išlaidos

1975 m. mes išdavėm 124 draudimo: sertifikatus (policies), atkritimų (lapses) ir atsiskaitymų buvo 125. Mes išmokėjom "dvigubą" dividendą \$33,000.00 sumoje (į šią sumą neįtraukta aktuarinės ir sekretariato išlaidos, paruošiant dividendą išmokėjimą).

Taip pat 1975 m. laikotarpį mes išdavėm \$140,000.00 vertės apdraudus. Mūsų operacinės išlaidos buvo numatytos \$54,272.00 sumoje, įskaitant \$17,000.00 pomirtinėms, \$3,000.00 padengti padidėjusius rezervus; \$1,000.00 padidėjusiems komi-sams; \$13,000.00 bendroms išlaidoms ir \$500.00 mokesčiams (taxes). Mes taipgi galime pasidžiaugti, kad mūsų mirtingumas buvo žemesnis už aktuaring normą — 59. Mūsų šie norma buvo 55. Lietuvių Katalikų Susivienijimo mirtingumo patyrimas už du praėjusius metus buvo palankus. Aktualus ar prileistinas mirtingumas 1974 m. buvo 44%, o 1975 m. — 55%, palyginus su penkių praėjusių metų vidutinišku — 59%.

### Pašalpos skyriaus beneficijos

Mūsų aktuaro nuomone, Susiv. Pašalpos skyriaus fondas yra tvirtas ir pasiliks saugus, prisilaikant dabartinių mokesčių pagrindo. 1973 m. patvarkymas sulaukė perviršio išlaidumą. 1974 m. operacijos sumažino išlaidumą iš 128.2% iki 127.3%, 1975 m. sumažino iki 124.2%. Jei tolesnės operacijos duos sumažėjimus, 25% liberalizacija pagaliau gali būti nutraukta. Tačiau atrodo, kad perviršis bus pakankamas sumažėjus narystei.

### Narystė — svarbiausias mūsų reikalas

Praeitieji metai buvo šaunūs metai mūsų narystės programai. Apdraudus suma išduota 1975 metais buvo daugiau negu dvigubai didesnė už bet kurių pirmesnių keturių metų sumas ir tris kartus didesnė už 1974 m. Bendra galiojančios apdraudus suma sumažėdavo apie \$130,000.00 per metus. 1975 metais sumažėjimas siekė tik \$30,000.00. Suprantama, specialus narystės vąjis, pravaistas sąryšyje su seimu, buvo pasisekimo priežastis. Tas parodė, kad ryžtingos pastangos gali sulaukyti Susivienijimo apdraudą nuo tolimesnio sumažėjimo.

Svarbu narystės vąjį praveisti kiekvienais metais su galimai skirtingais obalsiais kiekviena kartą. Mums reikalingi kai kurie nauji priėjimai. Praeity aš suggestionuodavau turėti kompetentingą organizatorių, kuris skirtų savo laiką, kuris lankytų mūsų kuopas. Jis ypatingai būtų pageidautinas lankytis silpnėse kuopose. Aš norėčiau išgirsti jūsų pasisakymus šiuo reikalu. Šis reikalas yra svarbiausias mūsų darbotvarkėj ir aš siūlau pavartoti visas pastangas sudaryti būtiną naują sistemą padidinti narystės eiles.

### Kuopų sekretoriai

Kuopų sekretoriai, kurie ilgus metus uoliai darbuojasi Susivienijimo naudai, nusipelnė įvertinimo. Tačiau vis dar yra keli sekretoriai, kurie atsilieka su mokesčiais. Tai yra nepageidaujama problema, kuria turėtume nusikratyti. Beje, dabar visi sekretoriai yra aprūpinti nauja konstitucija ir įstatais.

### Raštinės personalas

Dėl rekordo, reikia įvertinti centro įstaigos personalą, už šaunų Susivienijimo biznio tranzakcijų atlikimą. Išmokėti na-

riams "dvigubą dividendą" praėjusiais metais, personalas turėjo patikrinti visus mūsų bylas, nustatyti išmokėjimų teisėtumą. Neatsižūrint tokio didelio darbo, visi dividendai buvo išsiųsti 1975 m. lapkričio mėnesį, išskiriant tuos narius, kurių neturėta tikslių adresų. Mūsų raštinei nenaujas dalykas — tą pačią dieną gauti, patikrinti ir išmokėti reikalavimus. Šį punktą bene vertėtų panaudoti verbuojant naujus narius.

### Išlaidos — aukos

Jūsų ir Susivienijimo vardu, mes paaukojom \$500.00 Tarp-tautinio Eucharistinio Kongreso, Philadelphia, Pa., reikalams. Kaip žinoma, tas padaryta išpildyti Atlantic City seimo atstovų pareiktą norą.

Mes taip pat paskyrėm \$500.00 Amerikos Lietuvių Tarybai, atminčiai mirusio ilgemicio prezidento Leonardo Šimučio, už jo ilgų metų vadovavimą ir veiklą, nusipelnint pagarbą visų, kurie turėjo privilegiją jį pažinti.

### Nauja konstitucijos ir įstatų laida

Egzekutyvis komitetas nusipelnė įvertinimo už išleidimą pataisytos ir papildytos Susiv. konstitucijos. Tik tie, kurie dar-bavosi ir paruošė galutiną formą tekstą, gali pilnai įvertinti problemą. Šiais JAV-bių sukaktuviniais metais mūsų komitetas turi didesnį įvertinimą už Thomas Jeffersono genijų. Problema gauti pilną ir galutiną apdraudus departamentų patvirtinimą valstybėse, kuriose esame laisniuoti, kartais atrodavo neįmanomu dalyku. Bet, kaip jūs matėt, galutinai paruošta, padė-giant 15 metų laikotarpį nuo paskiausios laidos išleidimo, įtrau-kiant naujas pataisas, permainas ir priedus, išleidžiant dabarti-nę formą. Mes tik galime pasakyti — gerai atlikta — Well Done!

### Egzekutyvio direktoriaus veikla

Aš vėl buvau perrinktas Pennsylvanijos Fraternalinio Kong-reso Vykdomojon Tarybon. Kongresas yra atviras įvairių tiky-bų ir pažiūrų organizacijoms. Kongresą sudaro 75 skirtingos grupės. Kadangi Egzekutyvų komitetą sudaro tik 9 nariai, aš manau, kad menšis išrinkimas pademonstruoja aukštą Lietuvių Katalikų Susivienijimo pripažinimą fraternalistų tarpe Pennsylvanijos bendruomenėje.

Š.m. gegužės 1 turėjau garbės pasakyti pamokslą minint prelatu Jono Balkūno aukštinį kunigystės jubiliejų, Viešpaties Atsimainymo bažnyčioje, Maspeth, New York. Pamaldoms va-dovavo vyskupas Francis J. Mugavero; vyskupas Vincentas Briz-gys buvo sanktuarijoj su 40 prelatų ir kunigų iš Brooklyno vyskupijos. Kaip žinote, prelatas Balkūnas puikiai pasidaravo praeitų metų Susiv. seime, Atlantic City.

1975 m. lapkričio 22 turėjau malonumo su mūsų išdo globėju V.A. Jucium atstovauti Liet. Katalikų Susivienijimą Amerikos Lietuvių Kongrese Chicagoje. Kongresas buvo įspū-dingas. Aš turėjau privilegiją šia atmintina proga sukalbėti invokaciją.

1975 m. lapkričio 24, grįžtant iš Chicagos, kartu su iš-dininke Leokadija Donarovich ir V. A. Jucium, dalyva-vom Pittsburghe, William Penn viešbuty, Pennsylvanijos Fraternalinio Kongreso dviejų dienų posėdžiuose. Posėdžiai buvo naudingi informaciniu atžvilgiu. Čia taip pat turėjau pri-villegiją, atidarant Penna. Fraternalinio Kongreso sesiją, sukal-bėti invokaciją.

### Išsaukimas ateičiai

Aš manau, kad visi iš mūsų gali sutikti su manim, kad mūsų seimas Atlantic City buvo labai sėkmingas. Tas vieningu-mas, pasireiškęs kai mes susirinkome Mišioms viešbučio patal-pose, sustiprino mūsų dvasinį ryšį, kuris mums taip reikalin-gas palaikyti mūsų organizaciją gyvą ir tvirtą. Tokia dvasia dabar turėtų būti perduota kuopoms, kad mes pasidalytume tikra '76 metų dvasia su mūsų vizija paskleisti tą dvasią mūsų narystėje.

### Išsaukimas ateičiai

Mūsų išsaukimas ateičiai, mano nuomone, yra atstatymas žmonių pasitikėjimo. Tuo atveju, kai vieša nuomonė parodo nacionalinį nuosmukį ir cinizmą, tas įpareigoja mus laikytis tikėjimo, ypač kai šiais laikais tautoje pasireiškia pasitikėjimo susilpnėjimas.

Tokiais atvejais mes turėtume nustatyti mūsų vėliavas pa-siekti fraternalinės brolybės aukštumas — patraukti žmones mūsų pusėn, atgaivinant susidomėjimą bendromis problemo-mis; suglaustai sakant, įsisąmoninti, rūpintis, padėti savitarpine pagalba fraternalizmo naudai.

Mes, kaip Direktorių Tarybos nariai, stengėmės sudaryti mūsų organizacijai idealią vadovybę. Gal būtų, '76 tikroji dvasia padės atgaivinti mūsų tikėjimą Amerikos ateitim, sustiprins moralę mūsų gyvenime, kaip gyvybinę jėgą formuoti ateitį dėl tų, kurie po mūsų ateis.

Sveikinimai sąryšy su puikiais metais ir geriausi linkėji-mai panašaus sėkmingumo 1976 metais!

Kaip pirmininkas, aš negaliu praleisti neatžymėjęs specia-laus pripažinimo ir įvertinimo Egzekutyviam Komitetui. Su jo kooperacija ir pasiaukojimu mes užbaigėm mūsų organi-zacijos konstitucijos reviziją, permainingame žemų pajamų bū-s, sutvarkėme daugelio morkičių transakcijas. Aš ypatingai esu dė-kingas prezidentui Mack už jo šaunų kooperaciją padedant visose, net tariamai nenugalimose, problemose.

Prelatas Jonas F. Baltusevičius  
Egzekutyvis direktorius

Pirmas posėdis uždarytas pietums 12:50 val. P.M.

### ANTRASIS POSĖDIS

Atidarytas 2:30 P.M.

Direktoriams pranešta, kad redaktoriaus stūnas Matas P. Zujus mirė Veteranų Administracijos ligoninėj 11:45 val. ryto. Redaktoriui pareikšta užuojauta, o prelatas J.F. Baltusevičius, sukalbėjo maldą už mirusio vėlę.

Sekretorius Pr. J. Katilius perskaitė "Garso" redaktoriaus

Nori pamatyti Disney Pasaulį (World) Floridoje ir turėti veitū kelionę?

Šio generalinio naujų narių vąjus laiku — iki 1977 metų birželio mėn. įrašyk į Susivienijimą ne mažiau 12 narių, su 1,000 dolerių apdrauda kiekvieną.



Tautinių šokių šventėje prezidentienė Mrs. Betty Ford apdovanojama lietuvių tautiniu kostiumu. Apdovanoja viena šokėja. Viduryje — Valdas Adamkus, iškilnių vadovas. Šią nuotrauką įsidėjo Chicagos Sun-Times rugsėjo 6 laidoje.

## LKS DIREKTORIŲ TARYBOS SUSIRINKIMO UŽRAŠAI

(Tęsinys iš 3-čio puslapio)

Mato Zujaus raportą. Vyt. Paulauskui pasiūlyti priimti, Leokadijai Donarovich parėmus, redaktoriaus raportas priimtas vienbalsiai.

### Redaktoriaus Raportas

Dėl ligos negalėjau dalyvauti 66-tame Seime, Atlantic City, N.J., bet tas nenutrūkė mano darbo prie "Garso".

Po seimo, su centro įstaigos darbininke Elena Miškinyte išvertė anglų kalbon seiminius raportus ir užrašus (protokolą), kurie surašyti į specialią knygą, kaip to reikalauja apdraudos departamentai ir egzaminieriai.

Kooperuojant su centru įstaiga, padėjau atsakyti į lietuviškai rašomus laiškus ir reikalaujant atsakymų bei paaiškinimų lietuviškai.

Artėjant Susivienijimo 90 metų gyvavimo ir veiklos sukakčiai, kiekvienam "Garso" numerį primenu kuopų veikėjams ir visiems nariams apie reikalą sukaktį atitinkamai paminėti, ypač panaudoti ją propagandai ir naujų narių įrašymui.

Šių metų kovo 9 Baltuosiuose Rūmuose, Washington, D.C., įvyko speciali etninių grupių atstovų, laikraščių redaktorių ir bendradarbių konferencija. Jos sušaukimu rūpinosi specialus prezidento Fordo etninių reikalų direktorius Myron B. Kuropas ir kiti prezidento asistentai. Konferencijoje ir prezidento priėmimo dalyvavo 9 lietuviai. Iš klausius visos eilės prelegentų pranešimų, kalbų ir diskusijų, susidariau įspūdį, kad gana aukštos valdiškose vietose yra ukrainiečių, lenkų ir kitų etninių grupių žmonių, tuo tarpu lietuvių vis dar nesimato, nors net žymiai mažesnės grupės, negu lietuvių, turi savo žmonių, užimančių aukštas vietas. Pavyzdin, lebaniečių kilmės W.J. Barody, Jr., yra prezidento viešųjų reikalų asistentas. Tiesa, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. Kazys Bobelis ir kiti liet. organizacijų lyderiai ir jų atstovai, turi artimų kontaktų su prezidentu ir su kitais aukštais valdžios pareigūnais ir tas duoda vilčių, kad anksčiau ar vėliau aukštesiose vietose iškilis ir lietuviai.

Šių metų balandžio mėn. pradžioje suėjo 50 metų, kaip užėmiau "Garso" redaktoriaus vietą. Pradžioje buvau Direktorių Tarybos samdomas, nuo 1932 m. iki 1966 m. išrenkamas seime, po to vėl D. Tarybos samdomas. Per tuos 50 metų teko pergyventi malonius ir džiuginančius Susivienijimo gyvenime ir veikloje momentus, kaip sėkmingus naujų narių vėjus, sukaupimą pirmojo Susiv. turtų milijono, sukaktis ir jų iškilmingus minėjimus, betgi buvo ir liūdny momentų, kaip teismo bylų periodai dėl perkėlimo Susiv. centro iš Brooklyno į Wilkes-Barre ir įskundus Susiv. New Yorko valstybėje. Tokiais atvejais apskrities, kuopos ir eiliniai nariai susiskaldė į kovojančias grupes. Dėl tokių ginčų ir nesantaikų nukentė tik pati organizacija, mažėja pasitikėjimas ir mažėja narystė.

Už ilgą tarnybą dėkoju Dievui ir nuoširdiems mano rėmėjams bičiuliams, Susivienijimui, jo vairuotojams ir visiems nariams, linkiu šviesios ateities.

Matas Zujuas, redaktorius

### Morgičių svarstymas

Br. Bobelis teirėjasi kodėl jo kuopos narė Rima Bružas negavo morgičiaus. Egzekutyvio komiteto nariai — prel. J. Baltusevičius ir adv. Mack paaiškino, kad pagal mūsų taisykles ir reguliamus, asmuo, norintis gauti morgičiaus paskolą, turi būti organizacijos narys, paskola turi būti skiriama gyvenamam namui, bet ne dėl betkokių biznio reikalui. Dar R. Bružas atveju, jos aplikacija netinkamai užpildyta, nepaduota įvertinimo ir buvo dėl trijų kambarių vasarnamio, apšildomo malkomis. Be to, prel. Baltusevičius parašė jai kelis laiškus ir per tris mėnesius laiko negavo atsakymo.

Gavęs patenkinantį paaiškinimą, Bronius Bobelis pasiūlė reikalą palikti, kaip yra. V. Paulauskui parėmus, pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

### JAV-bių Sukakties Minėjimas

Tarybos nariai pareiškė savo nuomonės minėjimo reikalą ir vienbalsiai sutarė, kad Susivienijimas pavartotų visas pastangas, parodyti savo lojalumą.

### Stipendijų reikalai

Sekė plačios diskusijos apie praeitais metais paskirtas penkias stipendijas ir jų reikšmę. V. Paulauskas pasiūlė paskirti iš viso \$2,500.00, vėl sudarant penkias stipendijas po \$500 kiekvieną. Alv. Balanda parėmus, pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Stipendijos gavimui numatytos šios sąlygos:

1. Aplikantas turi įrašyti ne mažiau penkis (5) naujus narius, kiekvieną \$1,000 ar didesnei apdraudos sumai, ir iš anksto išrinkti mokesčius už šešis (6) mėnesius. Už kiekvienus kitus penkis įrašytus narius jis gaus po aplikaciją stipendijai laimėti.
2. Aplikantas turi lankyti ar bent jau būti priimtas kolegijon, universitetan ar kiton aukštojo mokyklon.
3. Stipendijų skyrimas vykdomas lenkyniavimo (competitive) pagrindu ir bus pravesas viešame laimėjime 1977 m. birželio mėnesį, kuriame galės dalyvauti ir patys aplikantai.
4. Aplikantų globėjai (sponsors) įrašė penkis (5) naujus narius, galės pasiūlyti savo kandidatus stipendijai laimėti.

## LIEUVIŲ KALBOS VADOVAS

### "INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN"

Tai didelė ir plati lietuvių-anglų kalbos gramatika, paruošta kalbininkų — Leonardo Dambriūno, Antano Klimo ir William R. Schmalstieg.

Gramatika tinka norintiems geriau išmokti lietuviškai ir angliškai. 40 pamokų su pratimais; platus žodynas. Vertimams, pasikalbėjimams ir pasiskaitymams pateikti rinktinių lietuvių rašytojų, poetų ir liaudies kūrinių.

Kaina \$9.00.

Galima įsigyti "GARSO" administracijoje, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703.

Alb. Poškienėi pasiūlyti, V. Paulauskui parėmus, antrasis posėdis uždarytas 4:35 P.M.  
Maldą sukalbėjo prėlatas J.F. Baltusevičius.

### TREČIASIS POSĖDIS

Posėdį atidarė prez. adv. Th. E. Mack, 10 val. ryto. Maldą sukalbėjo prel. J.F. Baltusevičius.

Dalyvavo visi direktoriai.  
Skr. P.J. Katiliui perskaityti pirmo ir antro posėdžių užrašus, prel. J.F. Baltusevičiui pasiūlyti, V.A. Juciui parėmus, priimti kaip skaityti — vienbalsiai.

Prel. J.F. Baltusevičius sugestionavo pagerbti Kazį J. Krušinską 1976 m. liepos 1 d. sulaukusį 96 metų amžiaus, kuriam minėtą dieną buvo išmokėta \$500.00 apdrauda, kaip pribrendę santaupos (endowment). Jis buvo Susiv. prezidentas, viceprezidentas, sekretorius, 68 kp. organizatorius ir ilgametis 134 kuopos sekretorius, už nuopelnus Susivienijimui išrinktas garbės nariu.

Alv. Balanda pasiūlė įteikti K.J. Krušinskui atitinkamą įvertinimo sertifikatą, ir tą įteikimą pavesta atlikti prez. adv. Mack, prelatai J.F. Baltusevičiui ir dir. Br. Bobeliui; jei įteikimo proga būtų padaryta nuotrauka — patalpinti "Garse". Dr. Valibui pasiūlymą parėmus, priimtas vienbalsiai.

Toliau prel. J.F. Baltusevičius priminė, kad dr. A.J. Valibus šiais metais švenčia 50 metų savo profesijos (medicinos doktaro) sukaktį, o Matas Zujuas švenčia "Garso" redagavimo 50 metų sukaktį. Alb. Poškienė pasiūlė pagerbti dr. Valibų šį vakarą atitinkamu pokyliu, o Mato Zujaus pagerbimą atidėti toliau, ir tą pagerbimą nuotraukas patalpinti "Garse". Dr. Šimaičiui pasiūlymą parėmus, priimtas vienbalsiai.

### Eucharistinis Kongresas

Remiantis praeito seimo atstovų pageidavimu, Susivienijimas Katalikų Eucharistiniam Kongresui paaukojo \$500. Direktoriai pareiškė minčių, kad būtų gražu turėti kad ir mažą kioską (standą), susidėjus su kuria kita lietuvių grupe, paskleisti literatūros apie Susivienijimą ir teikti paaiškinimų žodžiu. Prez. adv. Mack paskyrė Leokadiją Donarovich, kaip arčiausia gyvenančią prie Philadelphia, jei būtų įmanoma, šiuo reikalą pasirūpinti, Susivienijimui padengiant susidariusias išlaidas. Visi direktoriai pritarė vienbalsiai.

### Laiškai

Prel. J.F. Baltusevičius įteikė V.A. Juciui laišką, gautą iš 142 kp. narės Paulinos Glugodienės, Cleveland, Ohio. Laiške P. Glugodienė pagiria buvusį 142 kp. sekretorių Jackų, kaip teisingą ir gerą buvusį kuopos pareigūną, taipgi palietė kitus, kuopą ir narius liečiančius reikalus, kurie čia pat višapusiškai svarstyti.

Prezidentas paskelbė 10 minučių pertrauką.

### Narytės reikalas

P.J. Katilius sugestionavo, kad naujų narių prirašymo paskatinimui, būtų pravartu surengti kelionę į Disney World, Floridoje, arba į New Yorką, skiriant tris (3) dienas ir dvi (2) naktis. Prez. adv. Mack atsisakė dviejų Chicagoječių direktorių, ar jie nepuodytų įdomių vietų arti Chicago, Sekė plačios diskusijos. Prezidentas trečiąjį posėdį uždarė 12:25 P.M.

### KETVIRTASIS POSĖDIS

Pradėtas 2:30 val.

Tęsimas diskusijos narystės reikalais. Kilo klausimas, kiek reikės įrašyti naujų narių laimėti kelionę į Disney World ir kaip bus su tais, kurie bus kvalifikuoti laimėti stipendijas — ar jie taip pat galės pasinaudoti propozicija — veltui kelione į Disney World.

L. Donarovich pasiūlė: jei asmuo įrašys penkis (5) naujus narius, jis bus kvalifikuotas gauti aplikaciją \$500.00 stipendijai gauti, bet jei jis stipendijos nelaimėtų, tada jis galėtų dalyvauti laimėjime kelionės į Disney World. Dr. Valibui pasiūlymą parėmus, priimtas vienbalsiai.

P.J. Katilius pasiūlė surengti kelionę į Disney World, ir jei nebūtų užtektinai pilnų laimėtojų, norintys važiuoti galės daryti rezervacijas už tokias pat žemas kainas, kaip kad laimėtojai. L. Donarovich parėmė.

Alv. Balanda pasiūlė visą reikalą pavesti Egzekutyviam Komitetui nustatyti, kiek naujų narių turės įrašyti laimėjimui kelionės ir nustatyti išvažiavimo tvarką. Alb. Poškienė parėmė. Priimta vienbalsiai.

Prez. adv. Th. Mack paskelbė, kad naujas naujų narių vėjus prasidės tuoj po šio Direktorių Tarybos susirinkimo ir užsibaigs 1977 m. birželio mėnesį.

V. Paulauskas pasiūlė šiais metais daugiau Direktorių Tarybos susirinkimų nešaukti, nebent susidarytų būtinas reikalas ir tada susirinkimą sušauktų prezidentas. Alv. Balanda parėmė. Priimta vienbalsiai.

Iškėlus Susiv. atstovavimą Amerikos Lietuvių Taryboje ir jos sušauktame kongrese, V. Paulauskas pasiūlė pareikšti, kad Direktorių Taryba pilnai pritaria savo atstovų veiksmui, Br. Bobeliui parėmus, pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

V.A. Juciui priminę, kad sekanči seimą 1978 m., nutarta turėti Dainavos stovyklą, Detroito rajone, pažymėjo, kad ten dvi ar tris dienas atstovėms-atstovams, išskyrus posėdžius, nebus ką veikti, pavesta prel. J.F. Baltusevičiui pasitarti su Stasiu Garliausku apie seimo pravedimą pačiam Detroito, o Dainavą aplankyti tik kaip vieną iš atrakcijų.

V. Paulauskas vėl iškėlė 142 kuopos, Cleveland, Ohio, trūkumus ir paklausė, kiek yra nedatekliaus. Atsakyta — virš \$600.00. Toliau V. Paulauskas pasiūlė autorizuoti V.A. Jucių ir P.J. Katilių vykti į Clevelandą pasitarti su 142 kuopos nariais ir mėginti atstatyti tvarką. Alv. Balanda parėmė.

### Nauji reikalai

Alv. Balanda perskaitė Elzbietos Veturienės iš Waterbury laišką, Conn. apskrities susirinkimų reikalą, pareiškiant pageidavimą, kad kas nors aplankytų Ansonijos, New Britain, New Haven kuopas ir sukeltų didesnę susidomėjimą apskrities veikla. E. Veturienė taip pat teirėjasi apie sekančių metų stipendijas. Direktorių Taryba jos laišką mielai priėmė.

### Didesnei višų naudai

P.J. Katilius pasiūlė, kad Susivienijimas siųstų "Garso" nariams, sulaukusiems 85 ir 96 metų taupmenų (Endowment) periodo, ir tiems, kurie yra apmokėję "Paid up" apdraudas (po 20 metų mokėjimų). Dr. Valibui pasiūlymą parėmus — priimtas vienbalsiai.

Alb. Poškienė pasiūlė ketvirtąjį posėdį užbaigti. V. Paulauskas parėmė.

Prel. J.F. Baltusevičiui sukalbėjus maldą, prez. adv. Mack padėkojęs už dalyvavimą susirinkime ir palinkėjęs laimingas keliones į namus, ketvirtąjį posėdį uždarė 4:15 P.M.

## L.K. Susiv. Direktorių Taryba Ir Konstitucinės Komisijos

Dvasios vadas: prel. Jonas Baltusevičius-Boll, 418 E. South Str., Wilkes-Barre, Pa. 18702.

Prezidentas: adv. Thomas E. Mack, 11 West Union Str., Wilkes-Barre, Pa. 18702.

Viceprezidentas: Alvera Balanda, 72 Chipman Str., Waterbury, Conn. 06708.

Sekretorius: Pranas J. Katilius, 1059 Blair Ave., Scranton, Pa. 18508.

Išdinkė: Leokadija Donarovich, 37 Elton Ave., Lansdowne, Pa. 19050.

Izdo Globėjai: Dr. Vladas Šimaitis, 2951 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Vito A. Yucius, 52 Shady Dr., W. Pittsburgh, Pa. 15228.

Dr. Kvotėjas: Dr. Albert J. Valibus, 136 E. Bennett Str., Kingston, Pa. 18704.

Direktoriai: Bronius Bobelis, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421.

Albina Poškienė, 6606 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill., 60629.

Vytautas Paulauskas, 133 Cherry Str., Plymouth, Pa. 18651.

### KONSTITUCINĖS KOMISIJOS

#### Labradrybės komisija:

Marijona Šrupšienė, 6733 S. Campbell Ave., Chicago, Ill., 60629.

Rosalia Kizis, 134 Church Str., Pittston, Pa. 18740.

Klementina Žemaitis, 1419 N. Main St., Scranton, Pa. 18508.

#### Spaudos-Informacijos komisija:

Stasys Garliauskas, 1949 Hubbard, Detroit, Mich. 48209.

Komp. Aleksandras J. Aleksis, The Elton, 30 West Main Str., Waterbury, Conn. 06702.

Jurgis Sadauskas, 119 S. Rebecca, Scranton, Pa. 18504.

#### Statutų komisija:

Pranciška Katilienė, 1050 Blair Ave., Scranton, Pa. 18508.

Stasys Lukoševičius, 1935 W. 7th Str., Brooklyn, N.Y. 11223.

Tillie Machinist, 257 Bennett Str., Luzerne, Pa. 18709.

#### Telėmo komisija:

Ona Barkauskienė, 62 Lawlor Str., Waterbury, Conn. 06708.

Verna Radzevičiūtė, 269 Vine Str., Plymouth, Pa. 18651.

Elena Karašauskienė, 13 Garahan Ave., Lyndwood-Wilkes-Barre, Pa. 18702.

#### Jaunimo komisija:

Linas Kojelis, 747 23rd Str., Santa Monica, Cal. 90402.

Saulius Kuprys 1806 So. 49th Ct., Cicero, Ill. 60650.

Thomas E. Mack, Jr., Heatherhill, Bear Creek, Pa.

Šeštadienį, birželio 26, įvykė penktasis Direktorių Tarybos posėdis. Nesant prezidento, posėdį 9:50 val. ryto atidarė viceprezidentė Alvera Balanda. Maldą sukalbėjo prel. J.F. Baltusevičius.

Trečiojo ir ketvirtąjo posėdžių užrašai priimti be skaitymo. Pasitarus įvairiais Susivienijimo reikalais, dr. Valibus pasiūlė susirinkimą baigti. Alb. Poškienė parėmė.

Prel. J.F. Baltusevičius, sukalbėjęs maldą, padėkojo direktoriams už dalyvavimą ir rūpestingą reikalų svarstymą.

Pranas J. Katilius, sekretorius

## JAV-bių KONGRESAS Prieš Tautų Pavergėjus

Labai stiprų atgarsį Pavergtų Tautų savaitė susilaukė JAV kongrese. Kongresmanas Fr. Annunzio (dem. Ill.) pasirūpino, kad "Congressional Record" atspausdintų Illinois gubernatoriaus ir vicegubernatoriaus, Chicago mero ir Pavergtų Tautų komiteto pareiškimus prieš pavergėjus.

Kongresmanas W.S. Broomfield (resp., Mich.) apgailestavo, kad Jungt Tautos yra taip nesėkmingos ginti tautų laisvę ir laisvo apsisprendimo teisę. Pralinkus ir trims dešimtmečiams po II Pasaulinio karo, pavergtų tautų tragedija nesumažėjo. "Mūsų atsisakymas įteisinti Sovietų imperializmą ir nuolatinis susirūpinimas pavergtųjų padėtimi, yra galingas ginklas prieš sovietų grobuoniškumą. Tai leidžia agresijos aukoms žinoti, kad jos nėra vienos, nėra užmirštos ir teikia joms vilties ateityje", — kalbėjo W.S. Broomfield.

Atstovų Rūmuose Pavergtų Tautų savaitė buvo minima liepos 21 d. Buvo parodyta tiek daug prielankumo pavergtiešiams, kad juos prisimenant pa-

### 55,000 egz. leidinio apie Lietuvą

ALTos išleistas knygelės "Lithuania" labai greitai tarp amerikiečių išplatinta 25,000. Dabar išspausdinta antra laida — 30,000. Daug jų pareikalaupos 21 d. Buvo parodyta tiek daug prielankumo pavergtiešiams, kad juos prisimenant pa-

ALT Informacija

## Anglų-Lietuvių kalbų žodynas

Paruošė V. Baravykas

Apie 30,000 žodžių ir posakių. Redagavo A. Lauška ir A. Dantiškė. 590 puslapių, kietais viršeliais. Kaina \$8.00.

Galima įsigyti "Garso" administracijoje: P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703.

GARSAS • Lithuanian U.S. Alliance of America

# English Section

## CAN LITHUANIA SURVIVE AS A NATION

Too late we recoiled in horror at the annihilation of the Christian Armenians in Turkey, at the extermination of the Jews in Germany. How can we blind ourselves to the fact that Russia seeks to eliminate Lithuania as a State and as a People?

— Over 60,000 Lithuanian patriots died fighting Russian rule in 1940 and again in 1945.

— Three hundred thousand Lithuanians were killed or exiled to Siberia. About 130,000 of the exiles died in concentration camps after tortures and brutal living conditions. One hundred forty-five thousand survivors are denied the right to return to their homeland.

— Thirty-five thousand young people are forced annually to leave their homeland and are resettled in Siberia.

— The Lithuanian Communist Party, which controls the country, is over 50 percent Russian!

— Russian is mandatory in the schools.

— Officers, union leaders, teachers, and government officials are Russians, or appointed by Moscow.

— Russians are resettled in Lithuania as part of a long-range program to destroy its very existence.

— Russian diplomacy toward the West is aimed at legitimizing its conquests. We who acquiesce in silence share the guilt of the conquerors. And may someday share the fate of the conquered.

### Now is the time to speak out!

A tragic paradox has prevailed in recent years. It is fashionable to decry the colonialism formerly practiced by Western nations, but the condemnation of Communist tyranny has been

met with a terrible indifference, a conspiracy of silence.

This double standard may be crumbling. It must crumble if faith is to survive in Lithuania. It must crumble if Lithuania is to survive. And we as Christians should take the lead in tearing it down. Let Lithuania and the world hear our protest! Let our brothers and sisters learn that we care!

Western nations have begun to protest the treatment of Jews in the Soviet Union and the denial of their rights to emigrate. Why should not Catholics speak up for the rights of Lithuanians in their own homeland?

The West has supported the collapse of former colonial governments in Africa. Why won't we press for the end of colonialism in the Baltic States? Instead, at Helsinki our government virtually recognized Russian rule without gaining any meaningful concessions.

The World Council of Churches last December entertained a motion to condemn Soviet oppression of religion. But the condemnation was softened to omit reference to Russia so as not to offend... the offenders!

To "love your enemy" does not mean to condone his crimes. Indeed, in love we have the greater obligation to point out evil and to strive for the conversion of those who do evil.

(Lithuanian Catholic Religious Aid)

— Heart and blood vessel diseases cause more than one million deaths a year in the U.S. One-fourth of those deaths occur among persons under age 65. Well over half — approximately 650,000 a year — are due to heart attacks.

(The Fraternal Monitor)

## WHEN IT COMES TO CELEBRATING — LITHUANIANS DO IT UP RIGHT

Jean Kappell

It was such a love feast — last week's national Knights of Lithuania convention — where shall I begin to tell you about it?

With the funny things that happened? Sarah Petkus forgot the corn for the feast on Pioneer Night. With a joyous cultural celebration? Frankie Ambrose, age four, is the youngest, Laima Rastikas the oldest of the 26 dancers coached by Judy Petrokas. In national costume, new shirts hand-embroidered by Dayton women, they performed Friday night with the dash and spirit of pros.

There were lump-in-the-throat moments. As when 90-year-old Prof. Alexander Alexia, who composed the Knight's anthem, played a stirring piano accompaniment for 300 banquet guests singing his song. As

when Simas Kudirka, the Lithuanian seaman who tried to jump ship off Cape Cod six years ago and was returned to a Soviet prison, celebrated his own miraculous freedom. On behalf of imprisoned Sergey Kovalev, Simas received the gold Friend of Lithuania award.

Kovalev, dissident Russian biologist, was branded "dangerous state criminal" for activities as an underground journalist. Among other crimes, he published a chronicle of the Lithuanian Catholic Church. His was the empty chair at the banquet, a sketch of him by Dayton artist Paul Behrens placed on the table, flowers beside it, and small American and Lithuanian flags.

The New York priest who made the award said that if ever Lithuanian-Americans could pronounce their own sentence on Kovalev, in person, he would be found "guilty —

Excerpt from Inaugural Address, March 4, 1925:

"... We have not failed, nor shall we fail to respond, whenever necessary to mitigate human suffering and assist in the rehabilitation of distressed nations. These, too, are requirements which must be met by reason of our vast powers and the place we hold in the world."

Calvin Coolidge

of promoting freedom of the press... freedom of religion... and of loving his fellow man".

Elinor Sluzas was convention chairman, Walter Lastoskie co-chairman, Mike Ambrose in charge of banquet plans. They thought through each last detail of program, hospitality, evocation of Old World heritage and New World devotion with a loving thoroughness that cast a glow of shared friendship over each event. The banquet favors, for instance — Mike Ambrose's idea.

At each place was an oversized version of a familiar coin printed with the legend "A Tiny Copper Monument". Beneath it, the story of sculptor Victor Baranauskas, who emigrated to America many years ago in protest against oppression under the Czar. President Theodore Roosevelt so admired his work, especially a brooding head of Lincoln, that Baranauskas was commissioned to design our Lincoln head penny.

"Which keeps it dear to my people", says Elinor, "however little it buys".

City fathers' ears must have burned Wednesday night through Sunday, so sweet was the visitors' praise for Dayton. "They came from New York, New Jersey, Michigan, Illinois, all over Ohio and the New England States", says Elinor, "and literally fell in love with our town".

"Dayton Daily News" September 1, 1976

### Women hit most by Arthritis

"One of the most serious forms of arthritis hits primarily women", reports Dr. Warren Katz, a leading rheumatologist and President of the Eastern Pennsylvania Chapter of The Arthritis Foundation. "Four out of five victims of lupus arthritis (systemic lupus erythematosus or SLE) are women, usually stricken in the prime of life".

"Lupus", Dr. Katz continues, "is a form of arthritis that attacks connective tissue. It can inflame, change and damage organs throughout the body, notably the kidneys, heart and lungs. In addition, most patients suffer from inflammation and pain in the joints".

Foundation leaders emphasize that lupus patients are now getting new hope from a combination of drugs and close monitoring with modern laboratory methods, where once they faced a lifetime disease, often fatal.

Women, Dr. Katz notes, have a vested interest in recent gains in treating arthritis, because the disease afflicts them twice as often as men. Women are prime targets of the most serious form of the disease, he points out, namely, rheumatoid arthritis.

For free literature about arthritis in women, or about SLE or RA, WRITE TO:

The Arthritis Foundation  
Eastern Pennsylvania Chapter  
N. Division  
P.O. Box 5010  
Wilkes-Barre, Pa. 18710  
Toll free telephone — 1-800-322-9040.

Those who expect to reap the blessings of freedom must, like men, undergo the fatigue of supporting it.

Thomas Paine  
The American Crisis, 1777

### Simboliška Dovana

JAV Prezidentas atsiuntė Lietuvos Atstovai Washingtono ir kitiems Diplomatinį Misiją Šešioms gražų medžio raižinį — dovana, skirtą jų atstovaujamiems kraštams — JAV Bicentennial minėjimo progai. Tai gauta per Protokolo Biurą. Žemiau yra tekstas JAV Prezidento rašto ir įrašo, esančio ant to kūrinio.

### THE WHITE HOUSE

WASHINGTON

### "OUT OF MANY — ONE" THE LEGEND OF AMERICA CARVED IN REDWOOD

In this Bicentennial year, as a measure of the ties of friendship and cooperation that bind our peoples on this occasion, the United States of America is pleased to present to the people of our country this specially carved American Redwood plaque bearing the symbol of our Nation, the American Bald Eagle, and carrying the legend of America: "Our of Many — One".

Redwood is native to the United States. The Eagle and the legend are the history of our people. They represent 200 years of American Independence — years during which time we have sought the friendship and cooperation of other nations to achieve a world of freedom, peace and prosperity.

In presenting this gift, with our appreciation for the part you have played in our national celebration, we look forward to the Third Century with hope and expectation for a better life for everyone.

Gerald R. Ford

### Liberty is the Gift of God

Lithuanians have contributed much to America's prosperity and greatness. The first big wave of immigrants arrived in the United States between 1870 and 1918, and then a second wave came after the Soviet invasion in 1940. Immigrants helped to build a great America. They labored in its steel mills. They worked on its farms. They became business men. They entered the field of education as teachers and professors in colleges and universities. They became doctors and surgeons, architects and engineers, lawyers and politicians. They offered America their integrity, their habits of industry, and their talents.

Under the Stars and Stripes they fought and died on the battlefields of Europe, Asia and Africa because they were grateful to America for her bestowal of liberty and bread.

Lithuanians have enriched America with their fraternal and religious organizations, their newspapers, books and magazines. They have presented America with Church dignitaries, a long line of 110 parishes and schools, educational institutions, hospitals and homes for the elderly. Secure in the knowledge of their accomplishments, Lithuanians can be proud of their contributions to the American way of life.

Thomas Jefferson said: "Liberty is the gift of God". As we begin the third century as a free people, let us acknowledge with profound gratitude the precious gift of liberty and all the other gifts which God has bestowed upon us.

The parades, the marching bands playing martial music, the flags flying in the breeze, the fireworks and the patriotic speeches recalling the glory of our momentous past... all these are joyous manifestations of the Bicentennial celebration. But as we face the future,

"... Conceiving the defense of freedom, like freedom itself, to be one and indivisible, we hold all continents and peoples in equal regard and honor. We reject any insinuation that one race or another, one people or another, is in any sense inferior or expendable."

Dwight D. Eisenhower

## A Message From St. Mary's Villa, Elmhurst, Pa.



Sister Virginia Marie Vytell

Did you hear about the new book which will be published October 19, 1976? It is titled **Praise the Lord, All You Nations**.

There is much talk in this world about love, — love for each other, love for parents, love for brothers and sisters, love for people of all creeds and nations. It's a good idea, but it is only talk.

Love for the Lithuanians as a people became so great and so deep in the heart of one individual that she did something about it. After spending years in research and study she poured her acquired knowledge into the pages of a manuscript. This is love in action.

The work is highly acclaimed for its contents by Professor Bronis Kaslas of Wilkes College, Wilkes-Barre, Pennsylvania, a native of Lithuania and the recipient of a Doctorate in International Law from the University of Strasbourg, France. It is also praised for its spirit of understanding by the free-lance writer and journalist, Liudas Dovydenas of Lithuania, now residing in Clarks Summit, Pennsylvania.

You will want this book when it comes off the press in October as a precious gift for Christmas, for birthdays, for anniversaries, or for any meaningful occasion. You will want one for yourself and for your family to read and to keep as a source of pride and love for your Lithuanian heritage. It is written in English, has three major divisions, over 300 pages with illustrations, a durable hard cover and a beautifully designed jacket. The price is only \$8.00.

Incidentally, you will also learn a lot about Rev. Alphonsus Maria Urbanavičius, a Passionist missionary and founder of the Lithuanian Sister of Jesus Crucified and the Sorrowful Mother. It was because of him and his work for the Lithua-

... J. A. N.

let us renew our dedication to those principles of liberty and equality which have served America so well during its first two hundred years. May the light of liberty never fail "in the land of the free and the home of the brave".

## "VYTAUTAS THE GREAT"

Kan. J.B. Končiaus angliškai parašytas istorinis veikalas apie Lietuvos didingą ir garbingą praeitį 14 ir 15 šimtmečiuose. Tinka čia gimusiems lietuviams ir kitatautiems. 202 pusl.

KAINA: minkštasis viršelis — \$2.00

Užsisakant adresuokite: "GARSO" ADMINISTRACIJA P.O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18701

nian people that the historical biography was written.

To save time and postage send all orders with payment to:

Sister Virginia Marie Vytell, CJC  
St. Mary's Villa  
Elmhurst, Pa. 18416

All orders will receive prompt attention after October 19, 1976. If a second edition is required, we will inform you. In the meantime, let me hear from you soon.

### Interfaith Friends Needs Volunteers in Nursing Homes

Interfaith Friends is active in nursing homes in Luzerne, Lackawanna, and Wyoming Counties, promoting visitation by volunteers from the community. Since over 15% of the nursing home residents speak a language other than English, there is a need for volunteers who speak other languages.

Most of those residents who speak another language also speak English. However, we have found that even those residents who speak both languages enjoy very much the opportunity to converse in the ethnic language. Some residents have actually cried at such an opportunity, for it had been such a long time since many had spoken in the native tongue. Your involvement would be welcomed in the Interfaith Friends program. To volunteer, call Intefait at 825-7733 (in English only), or write a letter in either Lithuanian or English to Interfaith Friends, 61 S. Pennsylvania Ave., Wilkes-Barre, PA 18701.

The following are some of the ways a volunteer can become active in the Interfaith Friends program:

- 1) A visitor primarily talks with a nursing home resident, tries to be generally helpful and pleasant, making the resident feel at ease. A visitor might also provide translations, help writing letters or read.
  - 2) Volunteers can provide reading materials in the native tongue for anybody in the nursing home who can read them.
  - 3) Put on a program of ethnic music or dancing. Perhaps you could provide records of ethnic music.
  - 4) Put on a bilingual slide show with slides of landmarks and places of interest in the native country.
- These are just some of the ways that you can be active. If you or your church, club or organization are interested in any of these possibilities, please contact Interfaith Friends. Your help is needed.

— Chicago-born opera buff, a former opera singer Adele Drukenis has been selected as secretary for the Regional Director in San Francisco, Calif., of the federal Dept. of Health, Education and Welfare. (Lithuanian Days)

## ... And 36 Years Ago

The essence of Soviet religious policy, which proves most clearly that "policy" is synonymous with "persecution", lies in what is beyond law: the secret instructions, the attempt to subvert the church from within. In the 1960's and 70's this has finally come out into the open and been fully documented, but the first Lithuanian experience demonstrated it thirty years earlier.

Arrests began immediately after the Soviet invasion and 2,000 leaders lost their freedom on the single night of July 11, 1940. But the pace of the campaign was too slow to suit its Moscow masterminds. On November 28, Guzevičius issued an order for the registration of fourteen categories of people supposed to be hostile to the new regime (including not only political parties, but clergy of all denominations, members of some religious societies, philatelists and students of Esperanto). This was a preparation for their liquidation.

The swoop came during the night and morning of June 15, 1941, when 34,260 people

were arrested, packed into cattle trucks and dispatched on a fearful journey eastwards, during which the conditions were so appalling that some suffocated and died even before they had left the confines of Lithuania. That this was a prelude to something much bigger, and gave notice of future Soviet intentions, is indicated by the non-selective nature of this act of barbarism. There were many sick, aged and children among the victims.

Among other things, this action was obviously intended to intimidate the religious life of the faithful into complete inactivity, not merely to remove the most distinguished leaders of the church. As stated above, there were only sixteen members of the clergy among this first huge group of deportees, but many more were doubtless designated to follow.

The above is taken from Chapter 1 of Michael Bourdeaux's book *Land of Crosses* which will be published next year.

(The Right to Believe)

## LITHUANIA MINOR

### STUDIA LITUANICA III

In the aftermath of World War II the political status of Eastern Europe has undergone a profound change and with the way of life of its peoples. The area most radically affected by the war and the decisions of the war allies — Great Britain, the United States, and the Soviet Union — is the northern part of the former province of East Prussia.

One area of East Prussia is known as Lithuania Minor or Prussian Lithuania. Although her history and ethnography is rich in material of interest to scientists in many fields, little is known about Lithuania Minor's past and people to the English-speaking public. The reason: a scarcity of publications in the English language.

In an attempt to narrow this gap and to enable the English-speaking public to acquaint itself with the extent and meaning of the post-war changes of the area, the Lithuanian Research Institute, Inc., has published a collection of six scientific studies: *Studia Lituania III. A Collection of Studies on Her History and Eth-*

nography, edited by M. Brakas (304 pages, 59 maps and illustrations). The studies deal with: Lithuania Minor's history as shaped by international treaties through seven hundred years; the attention the former Kingdom of Prussia paid to the area's ethnography by using the name "Kleinlitauen" ("Lithuania Minor") in its cartography and by promulgating its decrees and proclamations in the Lithuanian language; the treatment and life of the Lithuanian soldiery in the 18th century Prussian Army; the grave markers of Lithuania Minor as a characteristic expression of her folklore; and the area's toponymy as affected by Germanization and Russianization in this century. Four of the studies are written in English, while one (on the area's cartography) is written in German and another (on its toponymy) in Lithuanian, summaries of which convey their content in English.

All of these studies, written by Lithuanian scientists competent in their field, are original and deal with source material which has never before been analyzed in detail or revealed to

"For Communists to have a dialogue with Christianity in the Soviet Union this dialogue was a simple matter, they used machine guns and revolvers".

A. Solzhenitsyn

the English-speaking public. They contain material of interest not only to the scientist — particularly to the historian, sociologist, ethnographer, cartographer or political scientist — but also to the general reader. The volume is therefore recommended as a valuable addition to any public or private library collecting factual material on Eastern Europe's past and present.

Available at the book's printer, the Lithuanian Encyclopedia Press, Inc., 395 W. Broadway, South Boston, Mass. 02127. Price \$15.00.

### Public Relations Director Appointed

The appointment of Sandra Akromas as director of public relations for Wyoming Seminary has been announced by Dr. Wallace F. Stettler, president.

Miss Akromas, a 1976 graduate of Wilkes College, will be responsible for the gathering, writing and distribution of news and information about Wyoming Seminary. She also will be in charge of production for the various publications put out during the year by the West Side college preparatory school.

The new public relations director received her bachelor of arts degree from Wilkes in May. She majored in elementary education with a concentration in journalism.

The new director is the daughter of Mr. and Mrs. Ernest Akromas, 1070 Sussex Turnpike, Morristown, N.J. Both her parents are formerly from this area. Miss Akromas currently resides with her grandmother, Mrs. Frances Akromas, 171 Chestnut St., Plymouth, Pa.

(Wilkes-Barre Record)

### LITHUANIANS MAKE NEWS

#### Trailing a world record

In athletic trials for the Montreal Olympics that were held in Eugene, Oregon, in June, a young Lithuanian, Bill Jankunis of the New York Athletic Club caught the attention of the West Coast media by defeating world high jump record holder Dwight Stones. Sporting the Lithuanian Vytis (Knight) emblem, Jankunis cleared 7-5 3/4, a height just 1 1/4 inches short of the world record itself.

— There are nearly 35 million women in the work force (38% of the total), and 60% of them are married, reports Metropolitan Life.

In fact, about half of all American families with incomes above \$15,000 have achieved this total because the wife, as well as the husband, works. Fifteen percent of all married women who work earn more money than their husbands, and studies show that most working wives use their salaries not for extras but for necessities.

Obviously, a woman's need for life insurance has progressed beyond the pittance the life insurance industry once felt would do the job. The two-income family presents a new concept in programming a husband and wife's life insurance needs.

(The Fraternal Monitor)

Maskva. — Rugpjūčio 30, besimaudant Maskvos upėje, Sovietų Sąjungos premjerą Alexey Kosyginą ištiko širdies smūgis. Išgelbėjo sargybinis.

### The Baltic Nations

"The Baltic Nations" pavadinimu išleista nauja knyga, prof. dr. Broniaus Kaslo parašyta. Aprašomos Estija, Latvija, Lenkija, Lietuva ir Suomija, nors Pabaltijo kraštais laikoma ir kitos valstybės, kurių krantus plauna Baltijos jūra.

Knygos pradžioje autorius pateikia didelės reikšmės turinčių deklaracinių posmų apie tarptautinę teisę, tautų bendravimą ir žmogaus bei piliečio teises.

Knygos turinys suskirstytas taip: 1. Pagrindinės žinios apie Pabaltijo valstybes; 2. Pabaltijo tautų siekiai sudaryti sąjungą; 3. Pabaltijo valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estijos Santarvės veikla; 4. Pabaltijo Santarvės politiniai teisiniai padėtiniai; 5. Antrasis pasaulinis karas ir Pabaltijo valstybės; 6. Pabaiga. Toliau duodami informaciniai šaltiniai apie Pabaltijo tautas, panaudota bibliografija ir vardynas.

Knygos autorius ne tik supažindina su kiekviena jo aprašoma valstybe, bet aprašo ir jų tarpusavio santykius, bei tarptautinę padėtį.

Knyga verta dėmesio. Kas norės arčiau susipažinti su Pabaltijo tautomis ir valstybėmis, galės rasti geros medžiagos. Prie kiekvienos progos, bet kam besidomint Pabaltijo reikalais, verta šią knygą rekomenduoti arba ir padovanoti. Knyga gražiai išleista, turi 219 psl., kaina \$12.00. Išleido EURAMERICA PRESS, 381 N. Main St., Pittston, Pa. 18640. (ELTA)

### Kaupkime Madžiagą Leidiniui Apie Sibiro Tremtinius

Siemet sueina 35 m. nuo pirmųjų didžiųjų tremimų į Sibirą. Bolševikai okupantai iš Lietuvos išvežė gal apie 350,000 žmonių. Argi leistume, kad jų vardai ir kančia išliktų be pėdako, kaip dingo be žymės, be paminklo jie patys Sibiro tundrai!

Kun. J. Prunskis pradėjo rinkti medžiagą leidiniui apie Sibirą išvežtus lietuvius. Kas tik turite kokių tikrų žinių apie kurį tremtinį, atsiųskite. Siųskite išvežtųjų vardus, informacijas, kaip jie buvo suimti, kaip buvo vežami, ką iškentėjo Sibire, kaip mirė ar kaip buvo nužudyti. Reikalinga tikra, autentiška, dokumentinė medžiaga: tremtinių laiški, atsiminimai, dienoraščiai, nuotraukos, jų nuotėsimo dokumentai, laikraščių iškarpas apie juos, adresai laisvąjį pasaulį pasiekusių buvusių Sibiro tremtinių ir visa kita Sibiro tremtinius liečianti medžiaga. Siųsti kun. J. Prunskui, 2606 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629 arba "Draugo" adresu.

### Prancūzų simpatijos Lietuvai

Įtakingas prancūzų laikraštis "Le Figaro" įsidėjo labai palankią recenziją naujos knygos "Lituanie, Terre de Foi, Terre des Croix", parašytos A. Martino. Laikraštis giria, kad veikalas perteikia faktus ir parodo lietuvių energiją ir ryžtingumą. Pats laikraštis atskirame straipsnyje pasakoja apie vedamą rusifikaciją Lietuvoje, apie lietuvių religingumą, apie Kalantos mirtį šaukiant laisvės Lietuvai, apie Lietuvos žmonių raštų Jungtinių Tautų sekretoriui su 17,000 parašų, apie pagrindžio spaudą Lietuvoje.

Santa Barbara, Cal. — Rugpjūčio 27 mirė žymi operos dainininkė Lotte Lehman, 88 metų.

"The only thing necessary for the triumph of evil is for good men to do nothing".

Edmund Burke



Lietuviai Eucharistiniam kongrese Filadelfijoje. Už vėlavos eina kun. K. Pugevičius.

## A.L.T. INFORMACIJA

### Pasirodant netiksloms Informacijoms

Jeį kurio miesto amerikiečių laikraščiuose ar žurnaluose pasirodo netikslų informacijų apie Lietuvą ir lietuvius, svarbu kuo skubiau telefonais, asmeniškai atsilankymu į redakciją ir raštu reaguoti. Jeį kam būtų sunkiau parūpinti anglų kalba atitinkamą atitaisyamą ar protesto pareiškimą, malonėkite atsiųsti iškarpa ar atspaudą atitinkamo teksto į ALTo centrą, 2606 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629, ir bus tam leidiniui nusiųstas reikiamas atsakymas.

### Ryšiai su dirbančiais Informacijoje

Maloniai prašome įvairių kolonijų lietuvių pranešti į Amerikos Lietuvių Tarybos centrą, 2606 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629, Tel.: (312) 778-6900, vardus ir adresus tų lietuvių kilmės žmonių, kurie dirba amerikiečių televizijos ar radio stotyse, laikraščių redakcijose. Glaudesni ryšiai su jais gali gerai pasitarnauti lietuviškam reikalui.

### Padėkojo už talką

Tautinių šokių rengimo komiteto pirmininkas Br. Juodelis atsiuntė padėkos raštą Amerikos Liet. Tarybos pirm. dr. K. Bobeliui už talkinimą kreipiantis į Baltuosius Rūmus, kad šokių šventėje dalyvautų prez. Fordas ar jo žmona.

### Kolegija domisi Lietuva

Chicago miesto W. Wright kolegija pakvietė kun. J. Prunskį spalio mėn. laikyti paskaitą apie Lietuvą. Kolegija šiam reikalui pasiūlė savo vaizdinius priemonės. Paskaitininką kolegijai rekomendavo Lietuvos gen. kons. J. Daužvardienė.

### Pasveikino kandidatą į prezidentus

Amerikos Lietuvių Taryba pasiuntė sveikinimo raštus respublikonų nominuotiems kandidatams į Baltuosius Rūmus: prez. Gerald R. Ford ir kandidatui į viceprezidentus Robert Dole. Pažymėtina, kad kandidatas į viceprez. Robert Dole 1972 m. Chicagoje dalyvavo Vasario 16 minėjime, pasakė kalbą, yra su Lietuvos reikalais gerai susipažinęs ir turi gerų pažįstamų lietuvių tarpe.

Kiek anksčiau Amerikos Lietuvių Tarybos vardu buvo pasveikintas demokratų kandidatas į prezidentus Jimmy Carter ir į viceprezidentus sen. Walter F. Mondale (iš Minn.).

### Nauja lietuviškų valgių receptų knyga

## LITHUANIAN COOKERY

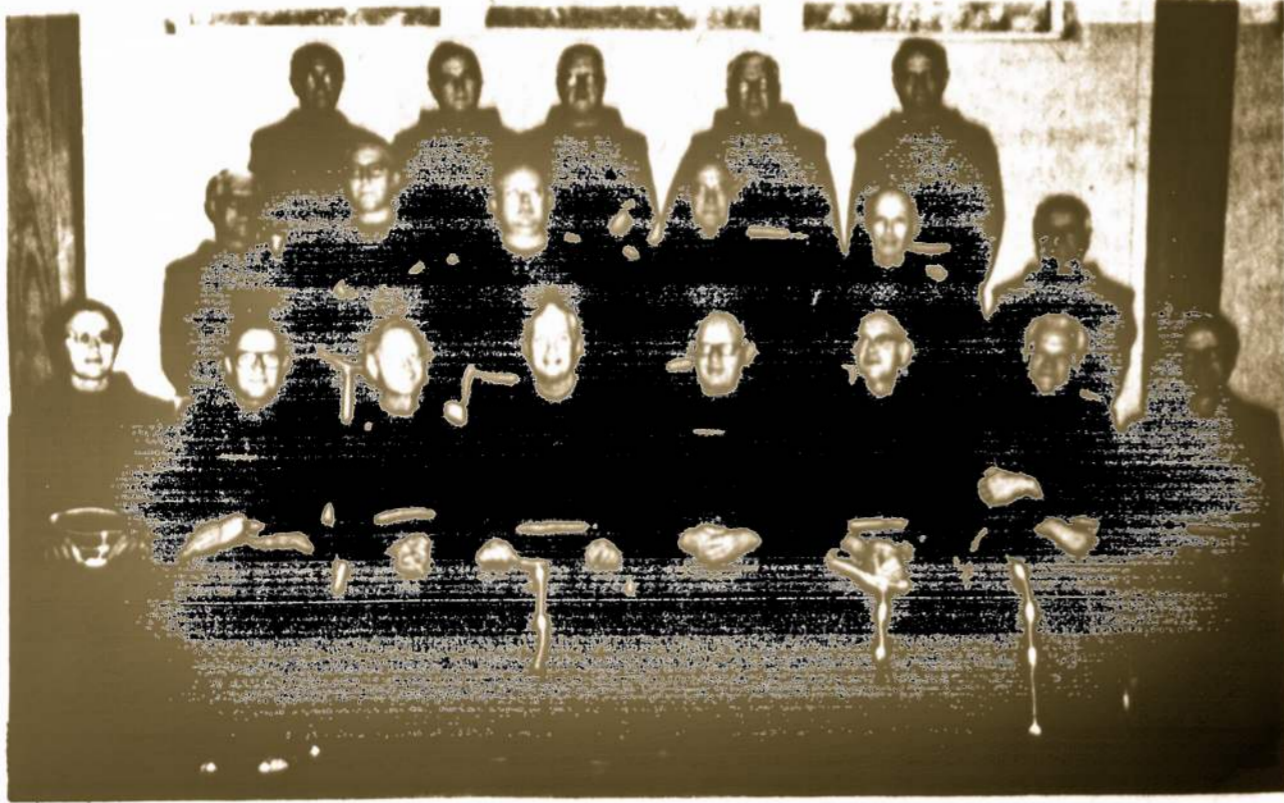
Anglų kalba paruošė agronomė Izabelė Sinkevičintė

Su plastikiniu apdangku; 316 puslapių. Puiki knyga lietuviškų valgių mėgėjams ir šauni dovana draugams amerikietėms. Kaina 7 doleriai

Užsakymus siųsti: "Garsas", P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.), Wilkes-Barre, Pa. 18703



Mokytojų ir jaunimo savaitės pamaldos prie naujai pastatytų ir pašventintų kryžių Dainavoj. Nuotr. V. Augulytės



Lietuvių pranciškonų vienuolijos kapitula. Iš k. I-oj eilė: Tėv. A. Šimanavičius, Tėv. P. Baltakis, Tėv. L. Andriekus, vizitatorius Tėv. A. Coyle, Tėv. J. Gailiusis, Tėv. P. Giedgaidas, Tėv. P. Barius, Tėv. B. Grauslys; II-oj eilė Tėv. K. Žalalis, Tėv. J. Bacevičius, Tėv. K. Bučmys, Tėv. J. Liauba, Br. P. Gaidys, Tėv. P. Baniūnas; III-oj eilė Tėv. K. Butkus, Tėv. G. Baltrušaitis, Tėv. A. Žiubrys, Tėv. V. Gidžiūnas, Tėv. S. Rapolas.

### MIRĖ KUN. JONAS BAKŠYS



Kun. Jonas Bakšys

Rochester, N.Y. — Rugpjūčio 25 šv. Onos senelių namuose mirė kunigas Jonas Bakšys, ilgus metus buvęs sv. Jurgio parapijos klebonas.

Pirmiausia buvo pašarvotas Morkeno laidotuvių koplyčioje; rugpjūčio 29 perkeltas sv. Jurgio bažnyčioje. Iškilmingas Mišias atliko vyskupas John Hogan. Palaidotas pirmadienį, rugpjūčio 30, Holy Sepulchre kapinėse. Šermentis ir laidotuvėse dalyvavo daug lietuvių ir kitataučių kunigų ir pasauliečių.

Velionis buvo gimęs 1892 m. kovo 8 Salovartės kaime, Perlojos valsčiuje, Alytaus apskrityje. Mokėsi Perlojoj, Vilniuj ir Maskvoje. Į JAV-bes atvyko 1913 m. Čia užbaigė teologinius mokslus ir buvo įšventas kunigu 1920 metais. Vikaravo Waterburio šv. Juozapo ir Hartfordo šv. Trejybės parapijose.

Prancūzų kalba leidžiamas ELTOS biuletenis Paryžiuje plačiai naudojamas prancūzų spaudoje. "L'Est Europeen" iš ELTOS Nr. 28 ištaisai perspausdino N. Sadūnaitės kalbą teisme. "Le Figaro" panaudojo iki šiol ELTOJE duotą dokumentaciją savo straipsniuose. "Magistere Information" mini net kelias ELTOS Nr. 29 tilpusias informacijas. Šiaip valdžios ir kitose įstaigose ELTA vis laukiama. (ELTA)

### "AM LIETUVIŲ TARYBA"

(Lithuanian American Council)

Parašė buvęs ilgametis A.L.T. pirmininkas, ilgametis L.R.K. SA prezidentas, buvęs dienraščio "Draugo" redaktorius LEONARDAS ŠIMUTIS.

Knygoje rašoma apie organizuotas Amerikos lietuvių visuomenės 30 metų (1940-1970) veiklą Lietuvai išlaisvinti. Knyga gausiai iliustruota veiksmų nuotraukomis.

500 puslapių, kietais viršeliais.

Kaina 10 dol. Pelnas tarybos išdai tolesnei laisvinimo akcijai remti.

Norintys knygą įsigyti, kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P.O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

bės parapijose. 1930-56 klebonavo Rochesterio šv. Jurgio liet. parapijoje. Čia įsteigė lietuvių parapijinę mokyklą, o 1935 m. pastatė naują bažnyčią. Jis stipriai rėmė lietuvių kultūrinę veiklą savo parapijoje, rėmė katalikiškas ir bendrines patriotines liet. organizacijas. Po antrojo pasaulinio karo, Lietuvai patekus raudonųjų okupantų vergijon, jis stipriai rėmė tremtinius ir pabėgėlius ir daugelį padėjo įsikurti Rochesterį.

Dėl pašlijusios sveikatos iš klebono vietos pasitraukė 1956 metais.

Teilsis jo vėlė Viešpaty!

### Sovietų "radijo piratai"

"The Christian Science Monitor" savo rugsėjo 2 d. laidoje paskelbė fokia apžvalga straipsnį: "Sovietų radijo piratai" nesiliauja". Jame pranešama, kad šiais metais Archangelio mieste suimta 30 nelegaliai veikiančių radijo transliuotojų. Tai gali atrodyti daug, bet prieš dvejus metus Donetsko saugumas ir milicija areštuodavo 125 "piratų" kas mėnesį.

Daugelis slaptų radijo stočių pranešėjai — jaunimas, kuris transliuoja vien užsienio muziką, draudžiamą Sovietijoje. Tačiau pasitaiko valdžiai pavojingų reiškinį, kaip tai neseniai buvo Vilniuje. Ten vienas buvo nuteistas trejėm metam už tai, kad užrekdavo Vakarų stočių žinių transliacijas vietinių klausytojų perdavimui.

Valdantieji "radijo piratais" labai susirūpinę, bet neranda efektyvių priemonių sulaukyti jų veiklos. (ELTA)

Arabų ir pagrindinių vakarų Europos valstybių vyriausybės numato sudaryti bendrą organą Egipto ūkiui gerinti ir parinti Egiptą, kad jis padarytų reikalingų ūkio reformų. Egiptas tam reikalui nori gauti per 12 bil. dol.

Vietnamas, norėdamas pakenkti JAV vyriausybę nesipriešinti jo priėmimui į JT, paskelbė 12 Vietname žuvusių JAV karo lakūnų pavardes. JAV tai laiko geru ženklu, bet reikalauja žinių ir apie kitus 795 be žinios dingusius karius.

### "Ugnis nunešė ją į dangų..."

Perduodam vieną daugiau sukrečiančių ištraukų iš Efraim Sevelos romano, "Truth is for Strangers", kurioje pagrindinis veikėjas, Algis Požėra, stebi vieną Lietuvos partizanų susirėmimą su sovietiniais kariais.

Kaip žinia, pats autorius Sevela dalyvavo kovose su partizanais, kaip sovietų karo korespondentas.

"Raudonų plytų pastate su šiaudiniu stogu, dideliame lygiame lauke, trys lietuviai partizanai narsiai gynėsi nuo juos apsupančių pasigėrusių raudonųjų kareivių. (Partizanus jie vadino "banditais"). Kai stogas užsidegė, moteris pasirodė prie lango. Matėsi jos rusenantių rūbų siluetas raudonųjų liepsnų fone. Ji pradėjo dainuoti. Dainavo garsiai, bet neišlaikė melodijos, kuri buvo Lietuvos himnas. Ji ne dainavo, ji šaukė. Mirštantieji taip šaukia... Lietuvos poetas, Algirdas Požėra, Stalino laureatas, čia buvo liudininku ir pagalvojo — "Mes esame didinga tauta. Nepalyginama. Toji mergina galingsnė už Orleano mergelę. Ugnis nunešė ją į dangų... Ji bus šventoji... O aš... aš... niekas". (ELTA)

### Solistas R. Daunoras pasitraukė iš Lietuvos

Ričardas Daunoras gimė 1944 m. rugpjūčio 25 d., Žagarės mieste (dabar Joniškio rajone). Jo tėvai — Vincas Daunoras ir Marija Pečkauskaitė (mirė 1973 m.). Tėvas buvo kirpėjas, o motina slaugė. 1963 R.D. baigė Žagarės vidurinę mokyklą ir, išlaikęs atitinkamus egzaminus, įstojo į Vilniaus valstybinę konservatoriją, solinio dainavimo skyrių. Nuo 1964 iki 1966 m. buvo pašauktas atlikti karinę tarnybą. Tarnybą ėjo Permės srityje, Kizilo mieste, prie lagerių saugojimo. Grįžęs iš karinės tarnybos toliau mokėsi konservatorijoje, pas brolių Vaclovą Daunorą, "nusipelnusį liaudies artistą". Baigęs konservatoriją 1972 m. gavo koncertinio dainininko dėsytotojo knalifikaciją ir dirbo dainų ir šokių ansamblyje "Lietuva". 1973 m. buvo priimtas į Operos ir Balto teatro, solisto pareigoms. Gastroliavo Danijoje, Prancūzijoje, Suomijoje, Jugoslavijoje. Pagaliau, 1976 m. liepos 8 d., būdamas Prancūzijoje, paprašė prancūzų politinio prieglobsčio. (ELTA)

Londonas. — Rugpjūčio 30 čia įvyko didelė Vakarų Indijos ateivių Calypso šventė, kurios metu įvykusiose riaušėse sužeista virš pustučio šimto policininkų ir apie pusantro šimto civilių. Areštuoti — 69.

— Nauji lietuvių kalbos terminai Lietuvoje: Patalpa, kurioje naujagimui duodamas vardas, vadinama "Vardynų sale". Krikštavėliai — vardavėliai (Tar. Moteris, 1976 m. Nr. 293). (ELTA)

Kas tiki į Dievo Apvartą galingą, Tas baimės vaikų nepažįsta silpnos! Mums teko per amžius dalis nelaiminga, Bet niekas nežino rytojaus dienos.

Maironis

### Lietuvių Diena Lakewood, Pa.

Sekmadienį, rugpjūčio 15, Lakewood Park, Pa., įvyko 62-roji metinė Pensilvanijos Lietuvių Diena.

Iš pat ryto buvo debesuota, vis dėlto svietelio buvo apie 10 tūkstančių. Svečių matėsi ne tik iš artimų, bet ir tolimųjų kolonijų. Ši diena yra virtusi giminių, draugų ir pažįstamų sueigos ir pasilinksminimų diena.

Jau antrą valandą didžiulėje parko auditorijoje pradėta groti lietuviškas melodijas ir pirmą eilės vietas jau buvo užimtos, nors tikroji programa prasidėjo 3 val. popiet, kaip kad iš anksto buvo skelbiama.

Programą atidarė rengimo komiteto pirmininkas kun. Juozas Neverauskas ir pristatė ceremonijų vedėją Bernice Mikutavagė. Invokaciją sukalbėjo kun. Gerald Gobitas. Sekė Amerikos himnas.

Pagrindinis kalbėtojas inžinierius Algis Zapauckas iš Detroito kalbėjo apie pirmuosius ateivius iš Lietuvos, taip pat apie lietuvių įnašą į šios šalies kultūrinį gyvenimą. Steve Postupak kalbėjo apie Lietuvos padėtį ir lietuvių akciją atgauti laisvę ir nepriklausomybę. "Maltūno" šokėjų grupė iš Baltimorės išpildė visą eilę tautinių šokių, kuriuos paaikino Mary Koene. "Vytytes" choras iš New Yorko išpildė eilę patriotinių ir kitokių dainų.

Kun Stasiui Lukšui sukalbėjus maldą, programa buvo baigta Lietuvos himnu.

Po to, grojant Nick Hubb's orkestrui, publika šoko iki 5:30 val. popiet. Programai praėjus, pradėjo smarkiau lynoti.

Rengimo komitetas ir jo padėjėjai padėjo daug trūso su rengti metinę Lietuvių Dievą. Publika nuoširdžiai įvertino programos dalyvių — kalbėtojų, dainininkų ir šokėjų pasirodymus gausiais plojimais.

Buvęs

### NAUJI LEIDINIAI

#### ATSIŪSTI PAMINĖTI

"Ateitis", Ateitininkų Federacijos leidžiamas katalikiškos lietuviškos orientacijos mėnesinis žurnalas. 1976 m. balandžio mėn. Nr. 4, gegužės mėn. Nr. 5, birželio mėn. Nr. 6. Adresas: 7235 So. Sacramento Ave., Chicago, Ill. 60629.

"Šaltinis", tikiškinės ir tautinės minties žurnalas, leidžiamas kas antras mėnuo. 1976 m. Nr. 3. Leidžia Marijonai ir Šv. Kazimiero Sąjunga. Adresas: 16 Hound Rd., West Bridgford, Nottingham NG2 6AH, England.

"Laiskai Lietuviams", religinės ir tautinės minties žurnalas. 1976 m. liepos mėn. Nr. 7, rugpjūčio mėn. Nr. 8, rugsėjo mėn. Nr. 9. Leidžia Marijonų vienuolija. Redaguoja kun. J. Vaškas, MIC. Adresas: 4545 W. 63rd Str., Chicago, Ill. 60629.

"Šv. Pranciškaus Varpelis", mėnesinis religinio-patriotinio turinio žurnalas. 1976 m. rugsėjo Nr. 7. Leidžia Tėvai Pranciškoniai. Redaktoriaus Tėv. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M. Adresas: Kennebunkport, Maine 04046.



Šių metų poksleivių ateitininkų stovyklos Dainavoj vadovų štabas. Vidury vad. I. Bublėnė ir kun. P. Patlaba. Nuotr. V. Bacevičiaus.

Bet kuris Susivienijimo narys iki 1977 m. birželio mėnesio įrašęs ne mažiau 12 naujų narių, su \$1,000.00 apdraudęs klekvieną, užsidirbs kelionę-ekskursiją į nuostabią Disney Pasaulį (Disney World), Floridoje. Be to, už klekvieną naują narį gaus reguliarų komisą.

### LKS MIRUSIEJI NARIAI

A.a. Marijona V. Krutulienė, 222 kp., gyv. 1807 Harvey Ave., E. Liverpool, Ohio, mirė liepos 20, palaidota liepos 23 Oak View kapinėse, Royal Oak, Mich. Velionė buvo gimus 1896 m. kovo 6, West Pittston, Pa. Jos vyras Jurgis mirė 1965 m. gruodžio 5. Paliko 2 seseris ir brolių.

A.a. Juozas Matakas, 126 kp., 119 W. Phillips Str., Coaldale, Pa., mirė liepos 16 d.

A.a. Teofilė Valentienė, 285 kp., 54 Gorham Str., E. Chelmsford, Mass., mirė liepos 29, palaidota St. Patricks kapinėse, Lowell, Mass.

A.a. Pranas Sokloski, 222 kp., 303 DeKalb Ave., Woodbridge, N.J., mirė liepos 18 d., palaidotas liepos 20 d. Šv. Marijos kapinėse, Wanamie, Pa.

A.a. Izabelė Skirmantienė, 93 kp., 62 N. 7th Street, Easton, Pa., mirė rugpjūčio 2 d.

A.a. Irene Balzekienė, 160 kp., 175 E. Delaware, Chicago, Ill., mirė rugpjūčio 8, palaidota rugpjūčio 12, šv. Kazimiero kapinėse.

A.a. Anelė Jasonienė, 128 kp., 5418 So. 33rd Str., Omaha, Nebr., mirė rugpjūčio 9, palaidota rugpj. 12 Calvary kapinėse.

A.a. Katrė Kiškienė, 183 kp., 37 Center Str., Pittston, Pa., mirė rugpjūčio 19, palaidota šv. Kazimiero parapijos kapinėse.

Paul Setnick, 222 kp., Rt. 4, Box 348C, Orangeburg, S.C., mirė rugpjūčio 19, palaidotas rugpjūčio 23 Memorial Park kapinėse.

### ieškant užtarimo kaltinamiesiems

Šiais rinkiminiais metais yra lengviau prieiti prie esamų ar ir btsimų senatorių, kongresmanų ir kitų įtakingų žmonių. Kiekvienos kolonijos lietuviui yra prašomi juos kontaktuoti ir prašyti jų pagalbos, kad būtų išlaisvinti kalėjimuose, vergų darbo stovyklose laikomi Lietuvos žmonės. Kaip žinome, pasakutiniu metu, kaltinant, jie dalyvavo "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kromikos" skleidime, buvo nuteisti: P. Petronis, P. Plumpa, J. Stašaitis, V. Jaugelis, A. Patriubavičius, N. Sadūnaitė, o taip pat Vilniuje nuteistas lietuviams prielankumą rodęs S. Kovalev.

ALT Informacija

### "Garse" galima įsigyti šias knygas

(Lietuvių ir anglų kalbomis)

- Amerikos Lietuvių Taryba, parašė Leonardas Šimutis. Kaina ..... \$10.00
- Lietuvių - Anglų Kalbų Žodynas, paruošė B. Piesarskis ir B. Svecevičius. 512 psl., apie 27,000 žodžių. Kaina ..... \$ 8.00
- Anglų - Lietuvių Kalbų Žodynas, paruošė V. Baravykas. Apie 30,000 žodžių ir posakiu. Kaina ..... \$ 8.00
- Lietuvių kalbos vadovas (Introduction to Modern Lithuanian). Paruošė kalbininkai Leonardas Dambriūnas, Antanas Klimas ir William R. Schmalsteig. Kaina \$ 9.00
- Popular Lithuanian Recipes, lietuviškų valgių mėgėjams Juzės Daužvardienės anglų kalba paruošta knyga. Kaina ..... \$ 3.50
- Vytautas The Great, kan. J.B. Končiaus angliškai parašyta istorinė knyga. Kaina ..... \$ 2.00
- Lithuanian Self-Taught, M. Variakojytės-Inkenienės paruoštas rankvedis, prisilaikant Marlborough's sistemos ..... \$2.00

### NAUJAI GAUTOS KNYGOS

(Books in English)

- Lithuanians in America, Dr. Antanas Kučas; translated by Joseph Boley ..... \$ 6.00
- The Brothers Domeika, a novel, Liudas Dovydenas; translated by Milton Stark ..... \$ 6.00
- Day of Shame, the truth about the murderous happenings aboard the Cutter Vigilant, during the Russian-American confrontation at Martha's Vineyard. The tragedy of Simas Kudirka, by Algis Rukšėnas. .... \$9.00
- Lithuanian Folk Tales, compiled and edited by Stepas Zobarskas. Illustrated by Ada Korsakaitė. Second enlarged edition. .... \$4.50
- Simas (The story of Seaman Simas Kudirka), by Jurgis Gliuda. Translated from Lithuanian by Kęstutis Čižianis and J. Zemkalnis ..... \$5.00

"Garso" Administracija

P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.) Wilkes-Barre, Pa. 18703

# WYOMING KLONIO ŽINIOS

## ETNINĖS GRUPĖS JAV-bių SUKAKTIES MINĖJIME

Rugsėjo 9-12 d.d. Kingstono 109th Armory patalpose įvyko JAV-bių 200 metų nepriklausomybės sukakties minėjimas, surengtas Luzerne Apskritis Sukakties Minėjimo Komiteto su tautinių grupių festivaliais. Virš keturiasdešimt organizacijų ir paskirų asmenų buvo įsijungusių praveisti menines programas, pademonstruoti rankdarbius, maisto gaminius, tautinius rūbus.

Su tautinėm dainom, muzika ir šokiais gerai pasirodė ukrainiečių, slovakų, lenkų, rusų, ispanų, meksikiečių ir kai kurios kitos tautinės grupės.

Lietuvių pasirodymas įvyko paskutinę festivalių dieną — sekmadienį, rugsėjo 12, 2:15 P.M. Lietuvių programos ruošoje daug pasidaravo Wilkes-Barre Šv. Trejybės parapijos vargonininkas muzikas Vaclovas Romanas. Paskubomis jis sudarė jungtinį chorą, verbuodamas narius iš šešių liet. parapijų chorų, būtent: iš Wilkes-Barre Šv. Trejybės, Pittstono šv. Kazimiero, Luzernės šv. Onos, Kingstono šv. Marijos, Lyndwoodo šv. Karimiero ir Miners Mills šv. Pranciškaus parapijų. Muz. Romanas taip pat išspausdino chorui parinktų liet. dainų gaidas ir paruošė chorą išpildymui. Jam diriguojant, išpildydys šios dainos: Lietuviai esame mes gimę; Ar tu žinai, mano broli; Pajūriais, Leiskit j tėvyne; Subatos vakarėli; Lietuva brangi; Ar aš tau, sese, nesakiau; Žygis į Vilnių; Sutems tamsi naktuzė; Nurimk sesute; Apsaugok, Aukščiausias, tą mylimą šalį; užbaigė su America the Beautiful.

Solistas Mečislovas Razgaitis iš New Yorko padainavo Tris dienas; Oi kas sodai ir Vyrai prie marių. Akomponavo muz. V. Romanas.

Programos vedėja-koordinatore buvo Anelė T. Bajoras, akompanistė — Kingstono Šv. Marijos parapijos vargonininkė muzikė Ona Mras. Kai kurių dainų solistų dalis atliko Jonas Berneckis ir Stankus.

Išpildant programą, žymūs defektai pasirodė su garsiakalbiais. Jie kenkė aiškumams, choro ir solisto dainavimui, neišskaidė aiškumams, garsais. Vis tik lietuviškų dainų melodijos žavėjo klausytojus — lietuvius ir kitataučius.

### Lietuvių kioskas

Be meninės programos, dėka Wyoming Klonio Moterų Klubu, visas keturias festivalių dienas veikė lietuvių kioskas su rankdarbiais — audiniais, mezginiais, drožiniais, iš Lietuvos parvežtais gėrimais (daugiausia Lietuvos gaminių pristatė Mrs. Ruth Vaškas, o SLA 7-tos apskrities valdybos rūpesčiu buvo

išstatyta naujausių knygų — lietuvių ir anglų kalbomis. Kiosko sienoje buvo iškabintas didžiulis Lietuvos žemėlapis.

Kiosko įrengimu, eksponatų parūpinimu ir kiosko vedimu rūpinosi šios klubietės: pirmininkė Mrs. Helen Antanaitis, Mrs. Nell Bajoras, Mrs. R. Žilinskas, Mrs. Ruth Vaškas, Mrs. B. Brussock, Mrs. Anne Kazokas, Mrs. Roda Chopack, Mrs. Stella Kumiega, Mrs. Gen. Konarski, Miss Milda Kasper, Mrs. Nell Butkauskas, Mrs. Betty Serkšnas, Mrs. Mary Povilaitis.

Paskutinę festivalių dieną dalyvavo pažymėtini daug publikos, kuri turėjo progos pamatyti ir išgirsti lietuvių ir kitų tautinių grupių programas.

### Žalingi vandalų darbai

Vandalai jau yra padarę daug žalos Plymouth sistemai, apsaugojančiai nuo potvynių. Paskutinis jų žygis — Bull Run rajone nuritino į vandenį ir dumblą geležinius vamzdžius, susilpninant pylimų sistemą. Gatvių komisierius ir kons tabelis Chester Rydsefski užtikrina, kad vandalai bus išaiškinti ir atitinkamai nubausti.

### Lietuvių Moterų Klubu veikla

Wyoming Klonio Liet. Moterų Klubu rugpičio 31 sušauktam susirinkime pasitarta apie išvyką, kuri įvyko rugsėjo 19 į Downington Inn, kur buvo vakariėnė, po kurios teatre buvo pamatyta "Oklahoma" (musical). Išvykos rengimo komisijos pirmininkė buvo Mrs. Helen Eagan. Labdaros pramogos rengimo komisijos pirmininkė Mrs. J. Antanaitienė raportavo, kad pramoga įvyks š.m. lapkričio 3 Sterling viešbučio patalpose, Wilkes-Barre. Komisijos vicepirmininkė yra Mrs. Irene Verbalis.

— Lyndwoodo šv. Kazimiero parapijos moterys rugsėjo 13-15 parapijos salėje turėjo pramogą su įvairių dovanų ir naminių maisto gaminių išleidimu. Pelnas skirtas parapijos naudai. Prelatas V. Pakutka yra draugijos moderatorius.

— Rugsėjo 8 Wyoming Klonio "United Way" gausingu rėmėjų susirinkimu pradėjo metinį aukų rinkimo vajių įvairių labdaros agentūrų naudai ir išsirinco vajuos vadovybę. Šių metų vajuos kvota yra \$1,850, 000.

— Rugsėjo 7 demokratų kandidatui Jimmy Carter lankantis Scrantone, abortų priešininkai surengė gausingą demonstraciją griežtai reikalaujanti, kad Carter pasisakytų už konstitucinį amendmentą, uždraudžiantį abortus.

### Kingstonas pasirodė iškilėmis

Antradienį, spalio 26, Kingstono šv. Marijos bažnyčioje įvyks Sutvirtinimo (dirnavonės) iškilmės. Iškilnių pradžia 7 val. vakaro.

Šv. Marijos parapija, vadovaujama klebono kun. A.J. Norškino, jau pasirodė parapijos deimantinės sukakties minėjimui. Parapijos choras, šv. Vardo ir kitos draugijos, didina savo narystės eiles, kad tvirčiau prisidėtų prie iškilnių, ypač parapijos sukakties minėjimo.

— o —

— Claire Lopataitė, Mr. & Mrs. Aedw. Lopatų dukte, gyv. 298 Old River Rd., Wilkes-Barre, antropologijos studentė, išvykustodijoms į Angliją JILAN—KO Beaver kolegiją Glenside, Londone, ir universitetą Lancaster.

— Pittstono šv. Kazimiero parapijos Altoriaus ir Rožančiaus draugijos rugsėjo 26 turėjo metinę šventę. Po 9 val. mišių ir komunjios, buvo bendri pusryčiai su įvairia programa.

### MIRUSIEJI

A.A. Paulius Matusėvičius, gyv. 1238 Main Str., Swoyersville, Pa., mirė rugsėjo 2; palaidotas rugsėjo 4 iš Kingstono šv. Marijos bažnyčios parapijos kapinėse, Pringle. Velionis buvo gimęs Swoyersville ir čia praleido visą savo amžių. Jo žmona mirė 1959 metais. Paliko 3 dukteris, 5 anūkus, 4 seseris ir 2 brolius.

A.A. Kazys Tarutis, 513 Sheridan Str., Wilkes-Barre, mirė rugpičio 14 Atlantic City (N.J.) General ligoninė; pašarvotas buvo Ch. J. Leagus šermeninė; palaidotas rugpičio 18 iš šv. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Bear Creek. Velionis buvo gimęs Ashley. Paliko žmoną, 3 dukteris, 4 anūkus, motiną, 3 brolius ir 3 seseris.

A.A. Leona Remeikytė, 255 Bennett Str., Luzerne, mirė rugsėjo 4, palaidota rugsėjo 6 iš šv. Onos bažnyčios parapijos kapinėse, Lehman. Velionė buvo gimusi Luzernėje. Paliko tėvą, dvi seseris. Jos motina mirė 1972 m.

A.A. Albertas Regalis, 148 Davenport Str., Plymouth, mirė rugsėjo 4 Wyoming Valley ligoninė, Wilkes-Barre; palaidotas rugsėjo 6 iš Lyndwood šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse, Muhlenburg. Velionis buvo gimęs Plymouth. Paliko 3 sūnus, dukterį, 2 anūkus ir 2 brolius.

A.A. Kazys A. Trusko, 23 Pulaski Str., Kingston, mirė rugsėjo 7 General ligoninė. Palaidotas rugsėjo 10 iš šv. Marijos bažnyčios, Luzernės šv. Onos parapijos kapinėse, LEH-

man. Velionis buvo gimęs Lietuvoje. Jo sūnus Vincas žuvo fronte 1942 m. Paliko žmoną, pošnį, podukrą, 11 anūkų, 3 proanūkus ir brolių Zigimą gyv. Lietuvoje.

A.A. Antanas G. Riskevičius, 163 S. Mountain Blvd., Mountaitop, Pa., mirė rugsėjo 10 Veteranų administracijos ligoninė; pašarvotas buvo Ch. J. Leagus šermeninė, Wilkes-Barre; palaidotas rugsėjo 14 iš šv. Judo bažnyčios Wilkes-Barre, šv. Trejybės parapijos kapinėse, Bear Creek. Velionis buvo gimęs Lietuvoje; antrojo pasaulinio karo JAV-bių armijos veteranas. Paliko seserį ir brolių.

A.A. Teklė Jakavonienė, 118 Lyndwood Ave., Lyndwood, Hanover Township, mirė rugsėjo 10; pašarvota buvo Pallas šermeninė, Plymouth; palaidota rugsėjo 13 iš Lyndwoodo šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse, Muhlenburg. Velionė buvo gimusi Glen Lyon, Pa. Paliko vyrą, du anūkus ir 3 seseris.

A.A. Agnieška Olekienė, 103 Spruce Str., Wilkes-Barre, mirė rugsėjo 10; pašarvota buvo Ch. J. Leagus šermeninė; palaidota rugsėjo 13 iš šv. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Bear Creek. Velionė buvo gimusi Lietuvoje; jos vyras Antanas mirė 1962 m. Paliko 3 dukteris, 11 anūkų, 4 proanūkus, 2 brolius ir seserį.

— Pabaltijo valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estijos klausimais — apie jų neteisėtą Sovietų Sąjungos paglemžimą, tragiškus gyventojų trėmimus į Sibirą, Helsinkio susitarimų kritiką birželio mėn. kalbėjo JAV šeši senatoriai ir 49 atstovų rūmų nariai. Pavergtųjų tautų savaitės proga kalbėjo 4 senatoriai ir 54 atstovų rūmų nariai. (ELTA)

### Lietuvos reikalai respublikonų platformoje

Į respublikonų rinkiminės platformos planuotojų posėdžius Kansas City mieste buvo nuvykęs Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. Kazys Bobelis drauge su Amer. Liet. Tarybos nariu Jonu Talandžiu. Dr. K. Bobelis raštu ir žodžiu perteikė lietuvių pageidavimus. Užsienio reikalų platformoje sudarytas teigiamas. Respublikonų partija ir toliau pasiryžusi padėti laisvės siekiančioms tautoms. Pabrėžiama kiekvieno krašto teisė spręsti savo likimą. Pasisakoma prieš žmonių teisių laužymą. Primenant Helsinkio susitarimus, pabrėžiamas reikalas, kad jų visi pasirašiusieji turi laikytis, ta užuomina pasisakant prieš Sovietų Sąjungos vykdomą žmonių ir tautų teisių laužymą.

Kansas City suvažiavime taip pat dalyvavo dr. J. Genys, kaip Maryland delegacijos antrininkas ir A. Zaporackas, kaip Michigan delegacijos antrininkas. Dr. K. Bobelis turėjo progos ten Lietuvos reikalus aptarti su senatorium Charles Percy ir su kongresmanu Edv. Derbinskiu.

Lietuviai džiaugiasi, kad visi pagrindiniai jų pageidavimai rado atgarsį respublikonų platformoje.

ALT Inf.

### Marlborough's žodynas

LITHUANIAN SELF-TAUGHT  
Paruoštas  
M. Variakojytės Inkenienės  
Knyga pritaikyta mokantiems angliškai ir norintiems mokytis lietuviškai. Apima rūpestingai parinktus žodžius, posakius ir pažeiskus su fonetiniu anglų kalbos ištarimu.

Kaina \$2.00

Užsisakant kreipkitės į "Garso" administraciją:  
P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.), Wilkes-Barre, Pa. 18703.

## GRAŽIOS VYSKUPO J.C. TIMLIN IŠŠVENTINIMO IŠKILMĖS

Šv. Mato dieną, rugsėjo 21, 4 val. po pietų, Scrantono šv. Petro katedroje įvyko gražios naujo vyskupo James C. Timlin iššventinimo iškilmės. Vadovavo Scrantono diecezijos vyskupas J. Carroll McCormick, jis taip pat celebravo mišias.

Popiežių Paulių VI-tajį atstovavo Apaštališkasis delegatas Washington, arkivyskupas Jean Jadot, D.D.

Iškilmėse taip pat dalyvavo Philadelphijos arkivyskupas kardinolas John Crol; buvęs Washington, D.C. arkiv. kardinolas Patrick O'Boyle, kilęs iš Scrantono; Nacionalinės Vyskupų Konferencijos prezidentas, Cincinnati arkivyskupas Joseph L. Bernadin, apie 30 vyskupų, 600 kunigų, 65 seserys vienuolės, naujojo vyskupo artimieji ir kviestieji svečiai.

Pamokslą pasakė Apaštališkasis Delegatas arkiv. Jean Jadot. Iš lietuvių kunigų mišiose koncelebrantu dalyvavo prelatas Jonas F. Baltusevičius, jis taip pat buvo arkiv. Jadot kapelionu (chaplain); kunigas Robertas N. Šilalė ir kun. P.F. Žurauskas (Gerosky) buvo ceremonijų vedėjų grupėje.

Per mišias giedojo šv. Pijaus X-jo seminarijos choras Schola Contorum, diriguojamas kun. Th. V. Banick; R.D. Heerema ir J.E. Harrington diriguojamas choras ir orkestras; vargonais grojo Richard J. Gabuzda;

kantorai — R.J. Gabuzda ir Bert S. Kozen; lektoriai — Marion E. Borsuk ir Angelo M. Ciccotti.

Iškilmes trąsliavo radijo ir televizijos stotys po visą Scrantono vyskupiją, tad jas galėjo matyti ir sekti ne tik kviestieji svečiai, užpildę katedrą, bet ir visi kiti.

Naujasis vyskupas J.C. Timlin yra gimęs 1927 m. rugpičio 5 d., Scrantono, Pa. 1945 m. baigė Holy Rosary mokyklą; 1948 m. baigė St. Charles ir St. Mary's kunigų seminariją Baltimore, Md.; 1952 m. baigė studijas Romos Gregoriano universitete.

Kunigu buvo įšvestas 1951 m. liepos 16 Romoje. Būdamas St. John the Evangelist parapijos, Pittstono, Pa., šv. Petro katedros, Scrantono, asistentu, turėjo kitas vyskupo jam paskirtas pareigas. 1966 m. rugsėjo mėnesį buvo paskirtas kanclerio asistentu ir vyskupo McCormick sekretorium; 1971 m. gruodžio 15, buvo paskirtas kancleriu ir šias pareigas ėjo 14 metų; 1975 m. buvo paskirtas vyskupijos laikraščio "The Catholic Light" direktorių tarybos prezidentu.

1976 m. rugsėjo 21 įšvestas vyskupu, popiežiaus Pauliaus VI-tojo paskirtas vyskupo McCormick padėjėju — auxiliary vyskupu, taip pat titulinu Gungo vyskupu.

### JUOKELIAI

#### Pas ligonį

Gdytojas, apžiūrėjęs ligonį, pakvietė žmoną į kitą kambarį ir rimtai tarė:

— Jūsų vyro išvaizda man labai nepatinka.

Žmona: Man irgi nepatinka, bet vaikams jis geras...

naitė tarė:

— Ir kam tamsta taip negailestingai vargini save, rašydamas apysakas. Juk už dolerį ar du gali nusipirkti gražiausių jau parašytų apysakų.

### Lietuvos reikalai partijų platformose

Amerikos Lietuvių Tarybų pasirūpino perteikti lietuvių pageidavimus demokratų rinkiminės platformos ruošėjams. Atitinkamą memorandumą įteikė Ant. Varnas, New Yorko Lietuvių Tarybos pirmininkas. Tai padaryta ir su respublikonais.

Los Angeles, Calif. — Rugpičio 31 teisėjas Mark Brandler paskyrė po 11 metų kalėjimo taip vadinamos Simbioninės armijos nariams William ir Emily Harris. Du metai atgal William ir Emily kartu su Patricia Hearst aplėjęs sporto reikmenų krautuvę ir atliko kitus kriminalinius nusikaltimus. Patricia Hearst dar bus teisiamas.

... 'Stalino saulei' pašvietus raudonai,  
Lietuvius neteko taikos ir gerovės.  
Plombuotų vagonų grotuoti langeliai,  
Ir bado, ir troškulio kupinos dienos...

V. Mykolaitis-Putinas

### "Kalėdų Balsai"

#### 30 GIESMIŲ KALĖDŲ SEZONUI

Mišriam chorui, arba, giedoti visai bažnyčiai  
Vieno egzemplioriaus kaina buvo 1 dol., o dabar — 75 centų; imant 10 kopijų — 6.50 dol.

Galima gauti "Garso" administracijoje:  
P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.),  
Wilkes-Barre, Pa. 18701

### Lietuvių Literatūros Istorija

Parašė Pranas Naujokaitis

JAV-bių LB Kultūros Fondo leidiniai

I tomas: Nuo Mažvydo iki Maironio. 606 puslapių. Kaina ..... \$10.00  
II tomas: Pošūkis estetinė ir naujų kelių ieškojimo linkme (1907-1928); 582 psl. Kaina ..... \$10.00  
III tomas: Nepriklausomą Lietuvą subrendusi rašytojų karta (1928-1944); 542 psl. Kaina ..... \$10.00  
Knygos iliustruotos autorių atvaizdais — nuotraukomis; kietais virfeliais.

Galima įsigyti "GARSO" administracijoje:  
P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.), Wilkes-Barre, Pa. 18703



Jungtinis lietuvių choras, išpildęs dainų programą. Pirmoj eilėj, iš kairės: programos vedėja Anelė T. Bajoras; grupės vidury choro dirigentas muzikas Vaclovas Romanas; Pittstono šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. P.J. Ališauskas — moderatorius; akompaniatorė Ona Mras.